

Abosolo

Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dēdēi amo dēdēsa maadelahilā, hobeala beba elōwege Ulugu eamu dēdēi. Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolō ilia sāla olelemāia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afādē sāi amoda gowe. Eleloi Gesami e dili neebee gui maala ie geloia dilile isogi nobamolōmelē. Amala hamoseda, nīe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege fōi sulubadelagi olelesa nawesa namolōmelēla sāi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala sāi amo gadola ie bēgēla aulo amolia Ado Mala Hedabi sāla daidola nawesa nelo. Amala sāla iasebegi, dafidida Yu udia dolō hili ilimu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege fōi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afādē sāi amoda, dafidi Bēdigosi Segeyogi Yesuie bēgēla aulo sebee Eleloi Gesami digai amoge, amase, hobeala Eleloi Gesamia iilasila geloi iasebegi, hamoi hamosa nelo amoge dēdēi dialea. Yesu selesaia mosōa awāla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi sāla daidosebegi, udia dolō yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolōie sege sulubadelamadige Sameliamadige sāla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibeamadige, Olomomadige sāla iia nawesa maadei amoie ado sāla dēdēla negei dialea.

Yesuea Eleloi Gesami ïmolömelëla säla negei

1-2 Diofilasa-o, dafidi na bebagi dëdëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dëdëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Eleloi Gesamië geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla ïaha maadei. ³ Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësëmäia e ulufadigila segeyo nabülasi biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe ilima säla ïaha nelö. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme dïgila mosabio. Naadoea ïmolömelëla säla negeila na dafidi dilima säla ï amo ïmäia, gui beaha namialo. ⁵ Yoneada ödëea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Eleloi Gesamia gemolömelëla säi.

⁶ Amo gala, ili gegedolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ïa obëgëmolö walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Naadoea hï asigia segeyo daijala negei amoïe dawada, dilile made. Segeyo amo daijaloda Naado hïdomumelë. ⁸ Amai gaso, Eleloi Gesami e dili neebee gui maala, ïe geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai

amo baidilia hagui amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofali maala ilibalä neebe meli. ¹¹ Amolea ilima nabahalea, Galili dolöla dili-e, mi edoie muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahlä elea sähalea, Yesu goda walio dili dīgila, e neala gauia adogola sesesaia mosöa fedasebe amoda obögömolö. E sesesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obögömolömelä säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili segebi ëi Olibebidaia amila Yalusaleme obögëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefali, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme besela galalahilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yamesege, Äduluge, Filibige, Domasage, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaie malö Yamesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yameseie malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuie eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülasi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dili-e, Godeie ado siiba säla dädëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaea dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoie Eleloi Gesamia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligila hamoi gegedola

hamomolöie e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hï nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege niia ami baagola digala bole dusula gahidado besela galai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoïe ëi ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.)
²⁰ Fidaea sähalea, Gë Udälo bebagi ado afädë säla negei amo gowe.

Ïe mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made
 midiäiala
 säla dëdëla negei dialea. *Gë Udälo 69.25*

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bede-
 famäiala
 säla dëdëla negei dialea. *Gë Udälo 109.8*

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloi Yesu afu mafusa nelö amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Amea nilia e dofä baagola noweila dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ëi säla negei. Dolö elö amoïe ëida Yosebe, odoaea ïe ëi Basabasala sälo, odoaea Yasadusila sälo nelö amo. Amase, elö amoïe ëi Madiasile säla negei. ²⁴⁻²⁵ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloi, dia sulubadelaïe iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaea abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hï segea awähalea abosolo hamoi dīgila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ëi dëdëla salalahilä fofogolebe Madiasië ëidale besela

galasebegi, abosolo gädalasi amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

2

Godeie Gesami digai

¹ Yu udia dolöie molö nulo segeyo ei Bëdigosi besela galasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo.* ² Amala gegedola sefolalebegi, fo geloie goba gadoi aabela guula maalahilä, mosö ili fifigi sebea ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hido hidolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Eleloi Gesamia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoäie ado säla besela gagamäia Eleloi Gesamia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege föi sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nabalahilä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hido hidolaea nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nabalahilä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae! Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸ Ili nilile ado elö elöi amo säsebe nihili nabasebeweda, abeahäladu. ⁹ Nili Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfilialage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge,

* **2:1:** Segeyo edefade Bëdigosi amoie ei elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo besela galalo.

udia dolö odoaea Yuie mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihilile ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoie säla iasebegola säi. ¹² Ili fudugila asigi säosäolahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³ Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebegola säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nabalahlä, Fida e abosolo gidälasi amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafali sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nie ado hedabola nabualo. ¹⁵ Dilia dolö gowe ili gagaosebela helësei amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë.* ¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausi-ahamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nie Gesami udia dolö sulubadelama söga salimolömelë.

Dilile didiwi diefegelalia nie mala olelesa namolömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimolömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasimolömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nie hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nie Gesami söga salimolömelë. Iliä nie mala olelesa namolömelë.

* **2:15:** Yosemelëla säi amoie mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulo.

19 Na muugi adogo hido elöi hamolasila naga föidaiaage dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomolömelë.

20 Amase, Dafidilo Geloïie Segeyo Edefademalä besela galamolö amo, aso, made besela galala neëgi, esoge usila aubege bëlahilä heale uii besela galamolömelë.

21 Amala hamosegi Dafidilo Geloïma damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namolömelëla Godea säila
Yoalea säla negei amo Fidaea säi. *Yoale 2.28-32*

22 Fidaea sähalea, Isilale dolöla dili-e, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hido elöi hamolage, dolöea hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameada e Godea odala iala hamoi amo hamomolö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebego.

23 Dolö amoda gaula imolömelëla Godea dafidi daila negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. 24 Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoïe sëa e fisigisimäia e nowela ifosi. 25 Debidiage ië helësëla säi amo gowe.

Na beahamelebe Dafidilo Geloi e nebalä ga madefali namolöi namolö misi neebe meli. Nafadea ne neala fologolasiloea, ne gelolasimolöie e nïe naabo dafädimadi ga made misi nea. 26 Amalebe nïe isogi edefade obeägilo nobalahilä na obeägï ado säi. Amase, nïe domalogi hamomolö

amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nïe gesami baagoi uguli mosöa ami dïgïla made moholö. Dïe hamoi hamolasilo dihï memelela odai amo bauia ami made sigämolömelë. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelë. Dia nebalä namolöi nebegoeada ne obeägïlo nobalahilä obeägïsa namolöla

Debidia säimelëla säi.

Gë Udälo 16.8-11

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dili-e, nilïle mäu Debidiie, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E baii amo nilï mia wi walio dïalea. ³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafalï die mäu afädëa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelëla säla negei amo Debidi hï dawadigi nelo.

³¹ Godea Afädë Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoie Debidia bea sähalea, Ìe gesami uguli mosöa dïgïla made moholö, ìe domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla ìahamelë. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ìe naabo dafädimadi ifosilahilä, Eleloi Gesami ì. Eedoea Gesami ìmolömelëla dafidi säla negei amo ì. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelë. ³⁴⁻³⁵ Debidi eda selesaia mosöa fedai made gaso, ea säla negesalea sähalea,

Dafidilo Geloia nïe Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii nefolalebe amoli die emoea emesala namiäia, dida nïe naabo dafädimadi awäla salea, beaha samialola säimelëla

säi.

Gë Udälo 110.1

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelaea hedabola helësëmalö.

Yesu e dofä dilia i fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloi namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalola Fidaea säi.

Udia dolö yafie asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahlä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odo amolima nabahalea, Nedoola dili-e, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgësalea, Dili asigi besula hido hídola Yesu Gelesoie äigi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëla digila diligali Eleloi Gesami imolömelë. ³⁹ Godea imolömelëla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage imolömelëla säla negei. Dafidilo Geloi Godea e neebea misiäia wemolö amoli sulubadelama imolömelëla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloi odoage häila nabalöi hamoi odoage ilima gelola säla ialahlä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia së molö amogi dilila nüloea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoa baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olelei amo bëgëla hamola digi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adola digi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hido elöi hamolasila,

dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hido hídolaïe nelegei dilo amoda, ili sulubadelaïe ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ilo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi ilida Godeïe mosöamu gegedolahilä, hilile mosöa afufusa neada ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägïla molö gegedola naala, ⁴⁷ Godeïe ëi gauia adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa obeägïla melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloia odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

3

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

¹ Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele Godeïe mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, ïe emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla Godeïe mosö idi nogila digalo Aye Negei dibeä ami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea Godeïe mosöa digasebe amolima muni ïmola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele Godeïe mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni ïmola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema siila nea Fidaea sähalea, Alïma bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e ïmolö gabula helësëla ea elema si. ⁶ Amala sisebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë gauï mademelë. Amai gaso, afädë gauï amo digali ïahago. Nasalese fii Yesu Gelesoïe ëigi säha, di nowela nawemola säi. ⁷ Amala sälahilä ïe

naabo dafädi amo nabelela gauia adalasisibegi, ie emo fodolofali neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä Godeie mosöa nogila digala, Godeie ei gauia adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea e Godeie ei gauia adala awäse amo bealahilä ¹⁰ ilia helësésalea, Godeie mosöa nogila digalo Aye Negei dibeami salea muni imola säha filo amo gabula helësëi. Ema hamoi amo bealahilä ili hame galalaia fedala fudugi.

Fidaea Godeie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, Godeie mosö hadai dibeami baluluia mafui. Hadai amoda Solomoniie hadaila sälo. ¹² Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dili-e, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alima sisila dibegoda edoie. Amai dilia helësésaleada, alile geloiage Godeie mala mogola gaula neebeweage alia dolö gowe nowela ifosila helësésale. ¹³ Abalahamage Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuie ei ilibiamäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo neebea sigi gaula asimelë. Bailadi neebea sigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi äala golala melimelë. ¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hido elöi amoma baagi äala golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigämola säla didigai. ¹⁵ Udia dolögali Namolö Gaumäia İlo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala nowela ifosi neebe amo alia siia melimelë. ¹⁶ Yesuie eigi asigi afädë negei amea Yesuie äia dolö dilia

beala dawadigi amoma geloi i. Yesu hi alile asigi afädë negei neala nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaie siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nie nedoola dili-e, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë. ¹⁸ Amo gadola siibafali Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hëmäia Godemadi namialo. ²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöie Dafidilo Geloia e neebeala fu imolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili neebea fisiga wemolömelë. ²¹ Siibafali Godea bea sälo hile nafolai amolima aligila bea säla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daijala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesaia mosöa beaha nea. ²² Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Geloia Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ie ado nabala bögëla awäla hamomalo. ²³ Ie ado nabalahlilä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibalä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi. ²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadelaia, Samuale neloa amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amolile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoie malöge nebege.

Godea Abalahamama sähalea, Dïe mäuma aligila udia dolö fifi asi dibe amoli sulubadela neala obeägïlasimolömelëla säi. ²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ïe hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoïe mida gowe. Dilia nafade hamosa neebee amila ea sigi gaula obëgëlahilä obeägïlasimäia fisiga weimelëla Fidaea säla wagai.

4

Ilia Fida Yonele nafodoi

¹ Elea udia dolöma säla ïaha nebegi, gobela ïlo dolö nefolalo amolige, Godeïe mosö idihë aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele neebee misi. ² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömelëla säla olelesebegi, ili mihaläla misi. ³ Ili maalahilä ilia ele gaula nafodolahilä amo gala gasisebegi, aiyo gudimolölahilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla ï amo yafiea nabalahlilä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ïlo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegisädage, gobela ïlo Busa Edefadeïe sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi. ⁷ Ili gegedoi sebee ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie ëgila hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Eleloi Gesami nobai nea ea ilima säla obëgësalea, Udia dolöïe sigi aligiloge dafidilola dili-e, ⁹ amai dilia walio alïma mi

nabi amoda alia dolö emo nafadei afädë ugila negei amoie nabi galëda, amai dilia helësësaleada, dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaeage, amase, Isilale fii sulubadelaeage, mi fädäla helësëmolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda

amomelë.

Gë Udälo 118.22

¹² Elöea damula moholöi made neamele. Sege föi sulubadelagi neebe amola nili damula moholö udia dolögali ëi elö made imelëla Fidaea säi.

¹³ Iliä beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelo amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea, ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi. ¹⁴ Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neebe amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla ¹⁶ sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusaleme nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidoloea, nilia ele nufulöe sähaleada, elema ëi go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola

sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ei säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obögësalea, Godeie siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelemo. ²⁰ Amai gaso, alia meli amoge nabi amoge sämolö amo, made sämolö ulimelëla säi. ²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nufulöie ado gelolafali säla ialahilä ele nufulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaea Godea hamoi amoie ie ei gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai. ²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelo.

Ilia Godema adosalea ie ado mala olelemolöe geloi imalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo neebe obögëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iaha maadei. ²⁴ Säla i amo nabaha maadelahilä, ili sulubadelaea hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloi-e, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe neebe sebe amoge dia hamosa maadei. ²⁵ Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Eleloi Gesamia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odoa ilia edefademalä mi-halähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nali ado afädë negesamu nea.

²⁶ Sege sulubadelaïe beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöïe daiala nefolalo. Sigi aligilo amolia gegedolahilä Dafidilo Geloï amoge ïe Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila

säi.

Gë Udälo 2.1,2

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifalï Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöïe gegedoi. ²⁸ Iliä amala hamoi amoda dafidi die geloiage asigiage daiala negei amo gadola gausiala digai. ²⁹ Amaimo, Dafidilo Geloï-e, ilia nilï nifulöïe ado gelola säha nelo amo dia walio asigimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöïe geloi ïmalo. ³⁰ Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöïeage, die hamoi hamolasilo hedabifalï Yesuïe ëia dolöea hamomolöï made gadoi hamolasimolöïeage hïdo elöï hamolasimolöïeage, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹ Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Eleloi Gesamia ilima nobasebegi, ilia Godeïe ado mala bedäla made gelola säla ïaha nelo.

Udia dolö sulubadelaëa odoä ugila negei

³² Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaëa hame afädë negela asigi afädë negela nelo. Amala negela neada afädëa ïe nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hïdo hïdolaïe nelegei dilo amoda ili sulubadelaïe ua gadoi dilo. ³³ Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloï Yesu baagolahilä nowela

neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelama edefademalä obeägïlasilahilä hedabola ugila negesa nelo. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilile sosogo odoaea segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala ïalahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufola adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädë nelo amoïe ëida Yosebe. Ìe ëi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla ëi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södülogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea ìe sege afädë dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali ì.

5

Ananiasa Safailalea hamoi

¹ Amala hamolo amo gadola dolö afädë Ananiasa ìe udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hïle negesi. Ìe udiaeage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima ì. ³ Ìasebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Eleloi Gesamima wäfalï sämolöïe mugabe Saidani die isogi nobamäia fu ìgo edoïe. Dia die segeïe bidi nii muni amogi odoa dihïle negei gabu. ⁴ Sege bidi made nealada dihïle dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihïle madele. Die isogi amala hamomölö helësëi amoda edoïe. Dia wäfalï säi amoda dolöma made, Godema säimelëla säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananiasa ulula digala

hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaea edefademalä bedäi. ⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo fagu-loea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua egoama hamoi amo helësëla made idia amo misi.* ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ä. Alia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloïie Gesamia abilia hamosebelela bimolöïe fedogola meli amoda edoïe. Digua baulo amolia dige gaula moholöïe mumusogi digamolöïe mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofalï Fidaïe emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ilia ïe domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹ Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaeage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hïdo elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeada hame afädë negela Solomonoïe hadai dibe amimu gegedosa aligilo. ¹³ Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ëi gauia adaha

* **5:7:** Molö giai deala molöi gadoi baagibua.

aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloima asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösisila nidila negela digi, dafudaia gaula maala nidila negela digi. Amoie mida, ilia helësësaleada, Fida e maasegi, ie ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoa Yalusaleme ga madela dibeamadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahila digisa maadei.

Selesaia fia abosolo dolö fisigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloie selesaia fi afädëa galabaia mosö idi gai amo doge negesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä Godeie mosöa nea namolö gähe goweie mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹ Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefali Godeie mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahilä ilia ado sämolö Yu udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla

imolö mosalola säi. ²² Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli maade beala Galisolö dolö amolima säla imolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla i. ²⁴ Amala säla iasebe amo nabalahilä, Godeie mosö idihë aligiloë beaha aligilo ameage gobela ilo busa amolaliage goea edo besela galamolödula helësëla asigia säosäosa dilo. ²⁵ Iliä amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada Godeie mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶ Amala säla i amo nabalahilä, idihë aligiloë beaha aligilo amola, idihë aligilo amolali awälahilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufideloëa bedalahilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amoie ëi säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla iasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoa amola ilia säla obëgësalea, Nilia dolöëa säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei

amoda nilile mäuie Gode neebe amea e now-ela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala ie naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amoie mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiage nafade hamoi amo hëla fisimäiage fu imolöie amala hamoi. ³² Niliage Eleloi Gesami Godea ie mala hamolo nefolalebe amolima ilo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla i.

Gamelielea Galisolöma ado säi

³³ Galisolö dolö amolia ilia säi amo nabalahlilä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësëi. ³⁴ Amala helësësa dibegi, Galisolö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felsi dolö, eada mala säla negei amo olelelo. Ie ëi Gameliele. Udia dolö nefolalo sulubade-laeada ëi sälo neala sälo nelö. Amea sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisolö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dili-e, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësësa galëda, dafididale fädäla helësëmalo. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahilä ea sähalea, Neda dolö ëi sälommelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidia gadoia e bëgëla afiai. Amai gaso, e baagomäia nufudasebegi e bëgëla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ëi dëdëselo amo gala, Galili fii afädë, ie ëida Yudasa, misi. Maalahilä ie adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, eege baagomäia nufudasebegi, e bëgëla aulo amoli sulubadela

dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dil-ima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalo. İlia daiai amoge hamoi amoge hili döfelëla hamosa galëda, amoda hogosa helemolömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiai hamosa galëda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeamelëla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisolö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësëi.

⁴⁰ Amala helësëlahilä, ilia abosolo amoli we-lahilä mofiassebegi, ili fëgämalai. Fëgälahilä Yesuie ëi säla bu elöda olelemabiola sälahilä ili fisigäi.

⁴¹ Amalebe ili Galisolö neebee amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amoie mida gowe, Yesuie ëigi hewai amo Godea dofeala helësëi amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi Godeie mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neamelëla fisila made, säla iahamu nelo.

6

Abosolo ili ugila negemäia ilia dolö gifalädalä memelei

¹ Segeyo amo gaaluda, Yesu bëgëla aulo malei maala baahamu nelo. Giligi ado sälo amolia Alamege ado sälo amolibalä gëgësalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela ilo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made ilomelëla säla gëgëi. ² Amala gëgësebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bëgëla aulo odoa amoli sulubadela gegedomalolahilä ilima sähalea, Nilia Godeie ado amo fisilahilä molö mogemolö amo dofea

made gabumelë. ³ Amai gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolö gifalädalia mogoi neala sälo, Godeie Gesami nobai, hedabola dawadigi, amomu memelemalo. Memelelahilä, hamoi amo ilia sigi namiäia ifosidelä. ⁴ Amalahiläda, niliamu Godema adosa namolö amoge udia dolöma Godeie ado mala säla imolö amoge hamosamu namolölamelëla säi. ⁵ Amolia säi amo udia dolöea nabalahlä sulubadelaea dofea gabula säi. Amalahilä, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afädë negelahilä gelola nea Eleloi Gesamige ema nobai nelö. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ädiago fi. Eda Yu fi made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahlä ilibalä dila nelö. ⁶ Dolö memelei amoli abosolo ili nebea sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilä Godeie ado mala säla daidoi. Yalusaleme ami Yesu bögëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela ilo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negei.

Yu ilia Sidibenibalä gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalasisibegi, e udia dolöbalä nea hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelö. ⁹ Amala hamosebegi, dolö odoaea Sidibenibalä gëgësa nelö. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoie ëida Fisigäi Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelö. Dolö amolida Salinialage A legisädalialage misi. Ilibalä odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadelaea

Sidibenibalä gëgësa nelo. ¹⁰ Gëgësalea Eleloi Gesamia Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado säi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹ Ilile adoea aulo dabemolöi made bealahilä, geleä hado musügä awälahilä dolö odoama sähalea, Sidibenia Mosesele Godele gagadela säse nabimelëla sämalola säi. ¹² Amala säi amogi udia dolö nefolalo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalälähilä, ilia Sidibeni sigi gaula Galisolö dolö neebee ami asi. ¹³ Amalahilä, ema ilia wäfali babala säsäla sämäia dolö odoa sigi maalahilä amolia sähalea, Dolö neebe egoweada sege Godea hile nafolai goge, Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë.* ¹⁴ Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go haila fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilia nabaha neebewege neala bedefamolömelëla säi amo nilia nabimelëla säi. ¹⁵ Amo säi amo nabalähilä, Galisolö dolö sefolalo amolia Sidibeniië odagi siila beahamelebe, selesaia fiie odagi gadoi neebe meli.

7

Sidibenia Galisolö dolö amolima ado säi

¹ Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Iliä ado säsebege dofä säsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibenia säla obëgësalea, Naado nedoola dili-e, ado sähago. Nabualo. Nilile naua mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo

* **6:13:** Sege Godea hile nafolaila säi amoda Godeie mosö amoie sähalea säi.

digalo hido elöi amo Abalahama neebee maala besela galai. ³ Maalahilä ea ema sähalea, Die segege sosogoge digila sege na olese amogi mosalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlä, e Galadia sege digila Halana namolö asi. Ìe eedo baagolahilä, sege walio dili neebee ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made ì. Sege afädë emo afädëa emesamolöige dofä made ì. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia ìmolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomalä säi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamolasisa neebe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sälasimolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibalä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo digila awälahlä, sege wegi nea nïe ëi gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoie ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamaea Aisagaie gafodo damulasi. Hobeala Aisagaie malö Yeigabamage amai. Amalahilä Yeigabaie malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilile mäu gidälasi amolia giwi afädë Yosebema naabo gëlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni ìmolahlä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yöi elö elöla sulubadela dibeä amila e

damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebegali hedabola dawadigilasiloge mala hedabi hamolasimäiage i. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ie mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sidë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mäu ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagolei. ¹² Aso, molö made nebegi, Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahilä, Yeigabaea nilile mäu nelo amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³ Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebea ie edoolalima, neda Yosebemelëla ulufadigila säla i. Amala sälahilä nebegi, Felauea Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilä, Yosebea ie eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gegeadolada nabülasi gifalädaliaë odoai bia. ¹⁵ Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi digala nebegi, hobeala e baagoi. Amalahilä nilile mäu amolalige baagosebegi, ¹⁶ ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgëlahilä, sege dafidi Abalahamaea Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia nia ami baui.

¹⁷ Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala digamolö fu ga makesalea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bäula besela galai. ¹⁸ Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelo. ¹⁹ Gini amea nili sosogo amoli dahila nealahilä, nilile mäu sälasila, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu,

Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hi mosöa ami sigi nelo. ²¹ Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahilä, hile malö folo wäla fosa nelo. ²² Amala fosololahilä ilia Isibiie dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelo.

²³ Mosese e gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä ie edoo Isilaleie malö amoli neebee söfö moholö dialeala helësëi. ²⁴ Awälahilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëa Isilale dolö afädë nufudaha neebe meli. Amalebe Mosesea Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hi asiala hamoi amoie hi e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Mosesea helësësaleda, ie edoo amolia Godea Moseseie naboea ili fisigämolö gabula helësësa dialeala helësëi. Gasoda, iliada amala made helësëi nefolalo. ²⁶ Amo aiyo amogi Mosese besela galala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neebe bealahilä, ele neala aealasilälahilä elema sähalea, Malö äudä-o, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahilä ema nabahalea, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesio. ²⁸ Aiyo dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nalahilä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelo. Ami nea ie dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neebee ami nebegi, i holöfali afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Mosesea

bimäia ulufadigila nelo. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloie ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gisisëlahilä bimolö bedäla nelo. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nie udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sëlasisebe amo siia melimelë. Ili dudumigila diisa dibe amo nabalahilä, na ili damula awäla sigi obëgemolöie digai neawe. Amai gabugi, hä misië, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgesaleada, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memlesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfaligila ulufadigi amoie naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibeami neage, gäheo i nabülasi biyidia sege nafadeia ami neage, hïdo elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleie malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelëla ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädë Sainai bia amila ema ado säla iasolo amo gala sege nafadegi gegegedolo amolibalä nelo. Nilile naado amolibaläge nelo. Ado diamolöi diamolö amo

nilīma sāla īmäia ema ī.

³⁹ Amaimo, nilīle naado amolia ea ado sāi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obögësa nelö. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Alonoma sähalea, Nilīgali gode odoa naaboea hamomalo, iliadale nili sigi mosäia. Mosesese amea nili Isibilahilä segea moholöie sigi nelö amoma edo gadoi besela galaidu nilia dawa madela sāi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfali gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela ī. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helësëlahilä ilia edefademalä obeägisa nelö. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi iala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebagi dëdëla negei amo gowe. Isilale fii dili-e, gäheo i nabülasi biyidiagi sege nafadegi nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumili gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla dëdëla negei dialea. *Amosi 5.25-27*

⁴⁴ Gode ilibalä neebe amoie helësëla balai mosö amo nilīle naadolalibalä sege nafadeia ami nelö. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola sāla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilīle naado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii

odoa nefolalo amoli nesila digila sege amo iligali bedefala aligi awäha neada balai mosö amo gaula awäha nelo. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi besela galai. ⁴⁶ Godea ema obeägisebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile ulimolöda dofealela nabi.* ⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonoea Godeie mosö uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameadä mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nie beaha aligimolöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nie emoea emesaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasimolö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nie naaboea hamoi madelela säila säla dädëla negei dialeala säi. *Aisaea 66.1,2*

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifali nebego, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasi nebego. Eleloi Gesamima habobahamu nebego. Dilida dilile diado amoli nelo amo gadoimu nebego. ⁵² Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made säsa neloda nowë. Siiba dolö mogoifali moholömelëla säla digi amolige ilia baagomäia nufudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolö amo hololölahilä baagomäia nufimelë. ⁵³ Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela i amo

* **7:46:** Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala iala ie Ei gauia adamolöie gobela ilo mosö.

dilia gaula nea, amo made hamolo nebe go dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado säi amo nabalahlä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi. ⁵⁵ Amasebegi, Sidibeni ema Eleloi Gesami nobala nea, ea selesaia mosöa sida adogola nea beahamelebe, Godeie yo digalo hido elöi amoge, Yesu e Godeie naabo dafädimadi neebe amoge meli. ⁵⁶ Siila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö dogo negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeie naabo dafädimadi neebe amoge beahamelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabalala, ilia gelola hoala digila naaboea ilile gëhe galahlä, e neebea gaalu fodolofalä nawela awäla ⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahlä, e baagomäia igia nufudaha nelo. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahlä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoie ëida Solo. ⁵⁹ Ilia Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloi Yesu-o, dia nie gesami nea nimola säi. ⁶⁰ Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafalä sähalea, Dafidilo Geloi-e, ilia nafade hamosebe goweëda ili së imabiola sälahilä, Sidibeni e süwia dilo wäla adi.

8

¹ Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ie siigi dofea hamoila helësei.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sëlasisa nelo

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilä, Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo

amoli mi gāwila edefademalā gelola neala sēlasisa nelō. Amalebe ili sulubadela fisāla awāla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilimu Yalusaleme ami nelō. ² Dolō odoa Godeie mala nabelo nefolalo amolia edefademalā didigaola Sidibeniiē domalo bausi. ³ Amalahilā Soloea udia dolō Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala ialalesa nelō. Amala hamosa nea mosō neebe amo sulubadelagi awālahilā, udiage dolōge gaula dusugaia awāla galabaia negesa nelō.

Samelia segea Ado Mala Hedabi sāla i

⁴ Udia dolō fisāla dusudasila afiai amolia sege ili afiaido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi sāla iia afiai. ⁵ Amala afialahilā, Filibi Sameliaie gaamu afādē dibeā ami awālahilā, ea ilima sähalea, Godea Afādē Memelei amo hä misi neamelēla sāla iaha nelō. ⁶ Filibia ado sāla i amo udia dolō gegedoi amolia hedabola nalahilā, ea dolōea hamomolōi made gadoi hamola digisebe amo beala ili sulubadelaea ea ado sāsebe amo nabaha nelō. ⁷ Amaha nea, udia dolō yafiema mugabe fedai nefolalo amoli nesila digisebegi ūalala gāwila doadigila awāla digi, amase, dolō emo nafadeige, dolō fii siige yafie wahila digisa maadei. ⁸ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolō amolia edefade obeāgisa nelō.

⁹ Gaamugi ami dolō afādē ie ēi Saimono sulo. Dafidida ea golē hamosa nelō. Samelia fii udia dolō fudugimāia elō elōla hamosa nelō. Ea himu sähaleada, Neda ēi sālo edefademelēla sālo. ¹⁰ Amase, dolō odoa ēi sāloge, memasage sulubadelaea Saimonoie ado nabaha aligilo. Amoli su-

lubadelaea sähaleada, Godeie geloi amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹ Saimonoea segeyo yafiegi golë hamosa nelo amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelo. ¹² Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege Yesu Gelesoie eige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiaeage dolöeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³ Amase, Saimono eege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴ Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahlilä ilia Fidale Yonele ili nee-bea fisiga gai. ¹⁵ Amala säsebegi, ele awäla besela galalahilä, elea Samelia udia dolö amolia Eleloi Gesami nimäia Godema adolasi. ¹⁶ Mida, Eleloi Gesami ilibalä digala made nelo. Yesuie eïgimu ödägi gesa nelo. ¹⁷ Godema adolasilahilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Eleloi Gesami nii. ¹⁸ Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni iahagolahilä ¹⁹ sähalea, Na afädëma nie naabo negesisegi Eleloi Gesami nimolö amoie geloi amo nema imäiamelëla säi. ²⁰ Amala sälebe Fidaea ema säla obögësalea, Godea memalä imolö amogi dia muna nimolö helësëi amea, dige die munige haligila heli segea mosäiamelë. ²¹ Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebego. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²² Dia nafade hamomolö helësëi amoie asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësëi

amo hēmāia Dafidilo Geloima adomalo. ²³ Na sāi amoïe mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahamelëla Fidaea sāi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoea säla obëgësalea, Alia sāi amo gadola nema made hamomāia Dafidilo Geloima nïe adolasimola sāi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea el-ema hamoi amo säla ï. Amase, Dafidilo Geloïie ado malage säla ïalahilä Yalusaleme obëgëi. Obëgësalea Samelia segeïe gaamu holöfalï dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obëgëi.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla ï

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloïie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola sāi. ²⁷ Amala sāi amo nalahilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelö. Dolö ameada Idiobia udia dolöïe beaha aligilo gini udia ëi Gädasi sulo amoïe muni nelegeige beaha aligilo nelö. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeïe ëi gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahilä, bea sälo Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelö. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola sāi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nalahilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goïeda helësësebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädëa

goie mida gowemelëla nema made säla iäседа, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligila fidelä fedala fimola säi. ³² Bebagi ado säla dëdëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nifulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hilä damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai. ³³ E neala hewalasilahilä ie gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoie yaua mäuie ado nowëa säsimolöla

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.7-8

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hi e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla imola nabi. ³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dëdëla negei nideia amila mi gäwila Yesuie Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibeä ami besela galala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëä dofogamolöi gabulela nabi.* ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägila fedalahilä, Dafidilo Geloie Gesamia Filibi fodolofalä sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä

* **8:36-37:** Uluguea beba gowe dëdëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoa neala baala, damo 37 dëdëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Ä, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeie Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

ea obeägila nelea hi aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligi awäla Sisalia gaamugi besela galai.

9

Solo e asigi besui

¹ Amo gala Soloea Dafidilo Geloïie bögëla aulo nefolalo amolima sëlasila nufudadigideläla gelola sähamu nelo. Ea gobela ilo Busa Edefade nebea ami awälahilä sähalea, ² Gedolo mosö amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima idulä, beba afädë dödëla imo. Yesuïe Idigi aulo nefolalebe, udi-age dolöge, beagoleseda, nafodolahilä Yalusaleme sigi obögëdeläla säi. ³ Amalahilä, Solo e Damasaga suägila nebegi, mudaiala yo digalo maala fodolofali ema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afädëa ema sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁵ Amo nabalahilä ea säla obögësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasiilo amomelë. ⁶ Di hä nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolö amo ami säla imolömelëla säi. ⁷ Dolö odoa Solobalä asi amolia adola made aumala nelo. Ado säse amo nabi gaso, dolö hodo made meli. ⁸ Solo e digai amo noweia adalahilä si fisigäla meli gaso, nelebo bimolö uli meli. Uli galebeda ilia e nabelela gaulahilä sigi awäla Damasaga besela galai. ⁹ Besela galalahilä, ami segeyo ohodoa nelo amogi bimolö uli nea, molö ödäge made naala nelo.

10 Damasaga ami bēgēla aulo afādē nelo. Amoie
 ēida Ananaiasa. Ea sosoāla awāla beahaleamelebe
 Dafidilo Geloia wela sähalea, Ananaiasa-ola sāi.
 Amala säsebegi, ea säla obēgēsalea, Dafidilo Geloie,
 ne neawela sāi. 11 Amasebegi Dafidilo Geloia
 ema sähalea, Di nowelahilä idi gogi mosalo. Idi
 amoie ēida Mogoi Idi. Amogi awālahilä Yudasaiē
 mosōa besela galamolōie nowela mosalo. Yu-
 dasaiē mosōa besela galalahilä dia Dasasa fii dolō
 afādē ēi Soloda salealela nabualo. Mosalola sāi
 amoie mida, ea Godema adosa neebe amoie. 12 Ea
 sosoāla awāla beahaleamelebe iē si hedabomāia
 dolō afādē ēida Ananaiasa maalahlilä iē naabo
 negesi meliila sāi. 13 Amala sälebe Ananiasaea
 säla obēgēsalea, Dafidilo Geloie, dolō goeada udia
 dolō dihile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima
 nafade edefade hamoimelēla udia dolō yafia sāi
 amo na nabimelē. 14 Nili neebea wige udia dolō
 diē ēi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolōie
 gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi imelēla
 sāi. 15 Amala säsebegi, Dafidilo Geloia ema säla
 obēgēsalea, Mosalo. Dolō amoda nīe hamoi hamo-
 lasilo namiāia memeleimelē. Eada udia dolō
 fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe
 amolige, Isilale udia dolō nefolalebe amolige, nīe
 ēi ilile siigi sāmāia memeleimelē. 16 Ea nīe ēigi
 sē elō elōla molō amo na ema olemolōmelēla sāi.
 17 Amala sāi amo nabalahlilä, Ananaiasa awāla
 besela galalahilä mosō amogi nogila digai. Di-
 galahlilä ea ema naabo negesila sähalea, Nedoo
 Solo-o, Dafidilo Geloia ne wi misialai, di wi maa-
 halea Yesu idiafa dia meli amea. Diē si bu bimāiage
 Eleloi Gesami dima nobamāiage ne misialaila sāi.
 18 Amala sälebe fodolofali seme bebe gadoi Soloie

siigila digalahilä ea bu bimolöi meli. Amalebe Solo e hä nowelahilä, ödägi gei. ¹⁹ Ödägi gelahilä, molö naala gelola obögäi.

Solo Damasaga nea Yesuie mala säla iaha nelö

Damasaga nea Solo e bögëla aulo amolibalä segeyo odoa nelö. ²⁰ Beaha aligila made fodolofali gedolo mosöa awäla nea, ea Yesuda Godeie Efege neamelëla säla iaha nelö. ²¹ Amalebe ea ado säi amo nabelo amoli sulubadela fudugilahilä sähalea, Udia dolö ei go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigisa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolöie ili nafodolahilä gobela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula molöie misi madelela säla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalä gelolasila ado mala säla iaha nelö. Säla iahalea Afädë Memelei amoda dofä Yesu e neamelëla säi amo Yu udia dolö Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofä säsebelahelësëlahilä, säla obögëmolö asusugai nelö.

²³ Segeyo yafie baagilahilä, Yu ili gegedola Solo baagomäia nufidedelämelëla säla didiäha dilo. ²⁴ Amala didiäi amo Soloea nabi. Ila segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amalela digi amoie idi nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomäia nufulöie idia negesamu nelö. ²⁵ Amala hamosa nebegi gasi afädëgi Soloie bögëla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilä yala baagido ëfëa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelö

²⁶ Solo e Yalusaleme awäla, Yesu bögëla aulo amolibalä gedola namolö helësëi. Amala helësëla

nebegi, eda Yesu bēgēla aulo made neala helēsēla sulubadelaea bedāha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awāla abosolo amoli neebee ami asi. Sigi awālahilā ea abosolo amolima Solo e idiafa awāha nebegi Dafidilo Gelo meli amoge, ea Soloma ado sāi amoge, ilima awala sāla i. Amala sāla iālahilā Damasaga awāla Soloea Yesuie ēigi iē ado mala gelola sāla i amoge ilima awala sāla i. ²⁸ Amala sālahilā Solo e ilibalā gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awāha nea, Dafidilo Geloie ēigi gelola sāla iāha nawesa nelo. ²⁹ Amala sāla iāha nea, ea Yu dolō Giligi ado adolo nefolalebe amoliberalā ado adosa nea gēgēsa nelo. Gēgēsebegi ilia e baagomāia nufulōie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelēla sāi amo nabalahlā edoolalia Solo Sisalia sigi awālahilā e Dasasa mosāia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilā, Yudiage Galilige Sameliage udia dolō Godea wela ifosi nefolaloa ami aeaeala nelo. Amala nea ili neala gelolasisebegi, Dafidilo Geloibalā bedāla nagadaiala nelo. Eleloi Gesamia ilile asigi falagaselasisebegi, udia dolō odoaea asigi afādē negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolō Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolō afādē fii si dibe meli. Dolō amoie ēida Eniasa, e imididaia diasi dibegimu gāheo i gödōlasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sāhalea, Eniasa-o, Yesu Gelesoea di wahilasisebego. Nowelahilā diē fēo galimola sāi. Amala sāi amole e fodolofali nowei. ³⁵ Udia dolō

sulubadela Lidalage sege Salonolage ili sulubadela e bealahilä Dafidilo Geloima asigi besui.

³⁶ Yesu bögëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo.

³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagosebegi odoaea ie domalo nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bögëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo nabalahlä, ilia dolö äudäma e neebee bea mosalai. Awälahlä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala säla iäsebegi, Fida e nowelahilä hiligila obögëi. Besela galalahilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahlä udia didalo nefolalo amoli e neebe gaalu ga madela nefolalea didigaola fagulo sedadege fagulo odoage Dogasaea hi e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei.

⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahlä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela fii.

⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoie naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahi neebe amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahlä yafia Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda

dolö afädë ëi Saimonobalä nelo. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo.

10

Selesaia fii afädë maalahilä Goniliasama ado säla
ï

¹ Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelo. Ìe ëida Goniliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile ëida Idali Ami Dolöla sälo. ² Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. Ìe mosöa nefolalo amoli sulubadelaeage amalo. Eada busadäoi neebe amoli ugila negela muni nelegeige ìaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bëgisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebea maalahilä ema Goniliasa-ola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälahilä, selesaia fii amoma siila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obëgësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali ìaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵ Amaimo, dolö afädë Saimono, ìe ëi elöda Fida, amoda di neebea gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ìe mosöda duhulu age-sugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla ìala

asibua Goniliasaea ïe hamoi hamolasilo äudä nelo amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebea maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla ïaha maadelahilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägila gaamu ga madela awäha neebe amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi baledeidaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sädëa baagosebegi molö molö helësëi. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu dogä negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elö elöige, nagadaia hagomoea aulo elö elöige, hagila aulo haea elö elöige sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fida-o, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nabalahlä Fidaea säla obëgsalea, Dafidilo Geloï-e. Ai, made molö. Nilia made mualaige, nelebo dïe siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ïe siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli.

¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoiedula asigi säosäola hehelësësa sebegi, dolö ohodoa Goniliasaïe mosöala misi amoli maalahlä, Saimonoïe mosö abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi

galo mia ami segeamadi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, mosöa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësésamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolö ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabu. Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolö amolima nabahalea, Dolö dilia hogose amoda nemelë. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Godeie selesai fii afädëa ami dolö hädali afädë sigi aligilo Goniliäsama sähalea, Fida di neebee misialamalo. Ea säse amo dia nabualola säimelë. Goniliäsada dolö asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolö amoliage e asigi mogoi neala sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliäsaie mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi besela galai. Gaamugi ami Goniliäsaia ili beaha nelo. E sosogo amolige e damelëfalä amolige misialolahilä, ili gegedola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala besela galasebegi Goniliäsa maalahilä, ie emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gegedoi dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebe amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei

amoda dilia dawadigi nebego. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obögëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliäsaëa sähalea, Gomoie gahada deadi walio neebe we gadola eso bëgisebe amo gaalu, nihi mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eleloi salugai nie odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliäsa-o, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofali di bea mosalola säi. Nabalahilä misi goda hedabi hamoi. Nesege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabolö nili sulubadela Godeie sidaia gedola saleawela säi.

Fidaëa Goniliäsaie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaëa sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made, fii sulubadelaëa ebalä bedäla nagadaialahilä, mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägilo neebe amoda, dofä na walio beagolei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale udia dolöma säla i amo dilia

dawadigi nebego. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaie Dafidilo Geloj nea. ³⁷ Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahilä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebego. ³⁸ Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Eleloi Gesamige, geloige, ema söga negesebegi, Gode ebalä nelö amea Yesuea fufuia nawesa nea, udia dolöma hedabi hamola digi, udia dolö mugabe busaie geloi hawa nefolalebe amoli sulubadela wahila digi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Ila e baagomäia iigi baala negeimelë. ⁴⁰ Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴² Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla imalola säi. ⁴³ Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaie ie helësëla bea säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ie ëia hëla digimolömelëla säi.

Godea udia dolö fii odoagali Eleloi Gesami i

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, säha nebegimu, Eleloi Gesami udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Eleloi Gesami memalä udu ilo amo fii odoama söga sali

amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoie mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilia Eleloi Gesami nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie äigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

11

Fida e Yalusaleme awälahilä nelebo hamoi säla i

¹ Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalahlilä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme awäla besela galasebegi, ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi.

⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahaleamelebe, mudaiala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä ne mia fisiga idogosoio. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na siila fädäla beahamelebe, sugua foi elö elöige, hogoi odoage, hagamoea aulo gadoige, hagiila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fida-o, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na säla obögësalea, Dafidilo Geloi-e. Ai, made molö. Nilia made mualaiage, nelebo die siigi dofea madege, afädë nie nafia made maimelëla

säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli.

¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisialia fisiga gai amoli mosö ne neebee ami maala besela galasio. ¹² Besela galasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosömabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Eleloi Gesami dafidi mi gäwila nilima digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obëgësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Eleloi Gesamia gemolömelëla säi amo helësëla obëgëimelë. ¹⁷ Dafidilo Gelo Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula sämolöi nelolela Fidaea säla wagai.

¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, ilia bu säla obëgëla made, Godeie ei gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa neebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

19 Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sēlasisa nebegi, udia dolō fisāla dusudasila afiai amoli fisāla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awāla ado mala sāla iia Yu udia dolōmamu olelela aliligi asi. 20 Amai gaso, fisāla asi amoligi Saibulusi dolō odoage Sailini dolō odoage Ädiago gaamugi awāla Giligi udia dolōmage Dafidilo Geloī Yesuīe Ado Mala Hedabi olelesa nelo. 21 Dafidilo Geloia iē geloi ilima olesebegi udia dolō yafie asigi afädē negesa maadelahilā Godemadi namolō obēgēi. 22 Amala hamoila sāi amo Godea Yalusaleme udia dolō wela ifosi nefolalo amolia nabalahlilā, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. 23 E awāla besela galalahilā beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilā ea obeägī. Obeägīlahilā ea ilile iso asigi gelolasila udia dolō sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloibalā dila nebegoda go wālasimu namialola sāi. 24 Banabasa e dolō hedabi, Eleloi Gesami ema nobai nea, asigi afädē negei geloi nelo amea amala sāi. Amaimo, udia dolō yafiege Dafidilo Geloima asigi afädē negela baai.

25 Amala hamolahilā Banabasaea Solo hogomolōie Dasasa asi. 26 Beagolelahilā ea e Ädiago sigi obēgēi. Ädiago ami gāheo i afädē ele udia dolō Godea wela ifosi nefolalo amolibalā gegebola nea, udia dolō yafiema mala sāla olelesa nelo.

Yesu bēgēla aulo Ädiago ami mi gāwila Geleso sosogola ēi negei.

27 Segeyo amo gaalu, bea sālo odoa Yalusaleme-lahlilā Ädiago digai. 28 Iligi afädēie ēi Agabasa e

nowelahilä, Gesamiie geloia bea säla negesalea sähalea, Sege föi sulubadelagi sidë i edefademalä gelola moholömelëla säla negei. Amala säi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado säi amo nabalahlilä, bögëla aulo nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela imolöie, muni dibe amo gadola idulämelëla säi. ³⁰ Ila amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima imolöie gaula mosaloi.

12

Yamese baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

¹ Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sälasimolöie gaula nafodosa nelo. ² Ea Yoneie edoo Yamese baagomäia nudulo helebea nufi. ³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haeafula obeägisebegi, Fidage gaula nafodoma-lai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴ Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä, ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihë namialai. Nudulu gäwi afädë afädëlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudimolöie udia dolö neebee e sigi moholöla helësei. ⁵ Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ie Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fia Fida fisigäi

⁶ Heledoea aiyo gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Iia e igi ëfë äudäea begela nege-silahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoie idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷ Amala dibegi, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë fodolofali maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii amea Fidaie afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofali nowemola säi. Amala säi amole igi ëfë äudä amo Fidaie naabogi amila fisigäla digai. ⁸ Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Die malibu fëdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlilä, ne bëgëla misiëla säi. ⁹ Amala säsebegi, e awäse amo gadola bëgëla segea doadigila awähaleada, selesaia fii e dofä sigi awäsebela made helësëla, ea sosoäla awäla beahala helësëi. ¹⁰ Ele awähalea idihë aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami besela galai. Besela galalebe idi gai amo hï asigia dogä negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädë amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofali digila asi.

¹¹ Selesaia fii amea digila asibua Fidaea fädäla helësëla obëgësalea sähalea, Heledoie naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helësëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ie selesaia fii dofä fisiga wei gabula säi. ¹² Amala fädäla helësëlahilä, Fida e Yoneie eme Meliie mosöa asi. Yoneie ei elöda Maga. Mosöa ami udia dolö yafie gegedolahilä Godema adosa dilo. ¹³ Fida

e maalahilä idi galo baagido segeamadila nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä ëi Olodaea idi gai dugimolö misi. ¹⁴ E maalahilä säse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dili-e! Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walofala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafali sähamu nea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Goda ie selesaia fii gabula säi. ¹⁶ Iliä amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigililahilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala äaha maadei. Awala äaha maadelahilä sähalea, Amala hamoimelëla Yamesemage, edoolalimage säla ämalola säla äalahilä Fida e doadigila awäla sege elögi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiäla edefademalä asigi säosäosa dilo. ¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihë aligilo nelo amolibalä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege dägila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili

asigi afädë negelahilä Heledo neebee asi. Iliä bea moholö nea, gini dilo mosö beaha aligilo dolö ëi Balasadusabalä ado afädë negelahilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledo neebee asi. Amala sämolö asi amoie mida, ilia Heledoie segeamadi molö bidia nelö amo helësëla amai. ²¹ Segeyo daiala negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniie fagulo sedade salugalahilä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i. ²² Amo nabalahlilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädë elöea säse amo gadola säsebela gelola sähamu nelö. ²³ Ado amo Heledoea nabalahlilä, Godeie ëi gauia adamolö made helësëi amea, Dafidilo Geloie selesaiä fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maadelahlilä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obëgëi.

13

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

¹ Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelö. Ilile ëida gowe, Banabasage Simeono, ie ëi elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Ulu-siusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelö. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Geloie helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea,

Dafidilo Geloïe ëi gauia adala Godema adosebegi, Eleloi Gesamia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daiyai dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosalai.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeïe ado mala olelei

⁴ Eleloi Gesamia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södölo dibeami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi besela galalahilä, elea Yu udia dolöïe gedolo mosö nefolalebea ami Godeïe ado mala säla iaha nelo. Ele ugila negemolöïe Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södölo amoïe sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi besela galai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameada golë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfalä bea sälo nelo. Amoïe ëida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa Folasabalä aligilo nelo. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügäi nelo. E Godeïe ado mala nabedelä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golë hamolo, amoïe ëi elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelo. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ie ëi elö Folola sälo nelo amoma Eleloi Gesami nobalahilä ema siila dialea sähalea, ¹⁰ Wäfalä säsäla dahila nelo sulubadelage, asigi musügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busaïe malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada

Dafidilo Geloïie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisimolöle. ¹¹ Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloïie naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofali gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelo. ¹² Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloïie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeïe gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³ Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeïe Bega gaamugi besela galai. Gaamugi amila ili digila Yone e Yalusaleme obëgei. ¹⁴ Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeïe Ädiago gaamu dibeami besela galai. Besela galalahilä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵ Gedolo mosöa ami sebegi, Moses nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi. Säsisalea, Nedoola dili-e, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, Foloea nowela aligila naabo usigililahilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷ Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi

nilile naado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei besela galamäia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yöi gaula hi guila auaula nelö. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifalädalä sulo amoli nufudaha maadelahilä, ilile sege Isilale udia dolö samiäia hilima imelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiäie nabülasi bia gadoi nelö. Sege amo nealahilä, Godea ei sälo odoaea beaha aligimäia iligali äala beaha aliligi awälahilä, bea sälo Samuale nelöa ami awäla besela galai. ²¹ Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia ödögësebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisiie malö Solo i. Amala äasebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelö. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidi namiäia memelela ifosi. Debidi helësëla ado gomälä säi, Yesiie malö Debidida nie naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla äaha nelö. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabualo. Hobeala ne baagia e moholömelë. Na ie emo usililo efë fisigämolö dofea made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola

dili, Abalahamaie malöge, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoie ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelö. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ìe helësëla dödëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaijala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla iaha neawe. Dafidi nilile naadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Gë Udälo agedugi dödëla negei amoda gowe.

Dida nie malö nebege, walio neda die Diado aligisawela
säla dödëla negei dialea. *Gë Udälo 2.7*

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomalä säla dödëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola dilima imolömelëla
säla dödëla negei dialea. *Aisaea 55.3*

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dödëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo
bauia ami made sigamolömelëla

säla dëdëla negei dialea. *Gë Udälo 16.10*

³⁶ Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamo-
molö negei dilo amo gadola hamosa maadelahilä
e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege
amimu baula sigäi. ³⁷ Amaimo, Godea afädë neala
nowelasi amoda sigäi made melimelë. ³⁸ Amai
gabugi, nedoola dili-e, Yesuie aulodaia nea nafade
hamoi amo hëmolöie mala dilima säla iaha nee-
bewe helësëmalo. ³⁹ Ea hamoi amea, sulubadela
dolö amoma asigi afädë negesebegi, nafade hamoi
amo Mosese nebegi Ado säla negei ameadä hëmolö
ulü amo sulubadela ea hëla digisa maadelo nea.
⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea
säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola
idihë namialo. Bea säla negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä
baago geia mosalo. Dili neebe amo gaalu,
na hamomolö amo afädëa dilima amala
hamoila säsedä, dilia dofä gabula made
helësëmolömelëla

säla dëdëla negeila Foloea säla wagai. *Habagaga
1.5*

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale
gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia
dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo
Sabada gafe elö gogi säla imolö obëgëmalola säi.

⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia
dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala
bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla
asi. Bëgëla maasebegi, elea ilima säla iahalea,
Godea ugila negelo dibeä ami fodola namialola

gelola säla i.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabulö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi. ⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelo. ⁴⁶ Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeie ado dilimadale dafidi säla imolöi galea gaso, dilia helësésaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeada alia dili digila fii odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebego.
 Damula aulo amo sege föi dibe
 sulubadelamadi gaula mosäiala

säi.

Aisaea 49.6

⁴⁸ Elea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloie ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloie ado mala neala gaulahlilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoie udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ei sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sëlasimäialahlilä, sege amomadi made namiäia nesila digi. ⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi. ⁵² Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Eleloi Gesamige nobai nelo.

14

Folole Banabasale Aigoniama nea ado mala säla olelei

¹ Aigoniama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuie gedolo mosöa ami asi. Ami awälahilä ado mala hedabolafali olelesa nelö a mea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei. ² Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi. ³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloïie ado mala gelola olelesa nelö. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloïie ugila negelasilo mala säla i amo dofä gabula helësëmäia, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamomäia elema geloi i. ⁴ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelahilä, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelö. ⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibalä nea, Folole Banabasale së muäia igia nifulö dialeala helësëi. ⁶ Amala helësësaleala säi amo nabalahlä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligonja segeie gaamu Ilisidalage Debige sege amoie ga made ga madela dibead i amogige asi. ⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi säla iia asi.

Folole Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸ Ilisidala gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfali emesala nawelo made sulo. ⁹ Dolö a mea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e

wahimäia asigi afädë negei sebe amo bealahilä¹⁰ gelola sähalea, Dihile emoea nowela namiëla säi. Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahilä nawesa nelo.

¹¹ Foloea amo hamose amo bealahilä, Ligonía udia dolö yafie gegedoi amolia hilile ado adola gelolafalí sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode amoli nihili neebee digai gabuwela säi. ¹² Amala sälahilä, Banabasaie ëi Susa negei. Amase, Folo eda ado adolo neala helësëlahilä, ie ëi Hemisi negei.*

¹³ Iisidala gaamu amoie yala baagido ami ilile gode Susaie odala ilo mosö olasi nelo. Amoie gobela ilo dolö nelo amea mama bebegesiala amalei amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi misi. Sigi maalahilä eage gegedoi nefolalo amoliage elegali göa nelegela nufudala imolö helësëla sigi misi.

¹⁴ Amala hamomolöie hamosa neala säi amo nalahilä abosolo äudä Banabasale Foloea helele fagulo amo nulilahilä, udia dolö gegedoi mogogi ami baluluia awälahilä, ado gelola silälasila ¹⁵ sähalea, Dolö dili-e, dilia goda edo hamomolöie hamosa. Alige dolöfä dili nebego gadoi neamelë. Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode namolöi neebe amoma besumäia alia Ado Mala Hedabi säla imolö misimelë. Gode namolöi neebe ameada muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe neebe sebe amoge ea hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolö fii odoa siiba fii amoli sulubadela hili helësëse amo gadola mosäia fisigisi. ¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubadela e dofä neala helësëmäia, musügä negela made, hi

* **14:12:** Iliä hilile gode ëi sälo dibe amo gadola ëi negei.

e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudaiala fisiga idaloge, amase, molö bāulasiloge amole diligali ilomelē. Diligali molö iase amea bolelasiloge obeägilo dilile isogi nobalasiloge neamelēla sāi. ¹⁸ Elea ado amala sālahilā, udia dolö gegedoi sefolalo amolia elegali göa nelegela sugua gao made nufudala imāialahilā, baagi sei hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai.

¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoa Ädiagolage Aigonia-malage mofiai. Mofiai amolia helēsese amo gadola gegedoi amolia amala helēsēmāialahilā, ilia ado afädē negei. Ado afädē negelahilā, ilia Folo igia nufi. Nufi amo baagoi gabula helēsēlahilā, dusugala gaula awāla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bēgēla aulo nefolalo amolia Folo e amalela digila nebegi, e nowelahilā gaamu amogi bu obēgēla digai. Diala aiyo amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Fololea Yesu bēgēla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi sāla iaha nelo. Sāla i amea Yesu bēgēla aulo yafie besela galai. Amalahilā ele Ilisidalage Aigoniama-ge Ädiagoge obēbēgela awāhalea, ²² elea bēgēla aulo nefolalo amoli neala gelolasila sāhalea, Dilia asigi afädē negei nebegoda go wālasimu namialola sāsisila aliligi obēgēi. Elea sāhalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöie, nilia yöi yafie bimolömelēla sāla i. ²³ Asi amo obēgēsalea, elea Godea wela ifosi sege hido hīdolagi dolö odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi aligimāia memelela ifosisi. Ifosisilahilā, molö made naala

aiyala nea, udia dolö Dafidilo Geloima asigi afädë negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obëgëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila awäla Bäfilia segea besela galai. ²⁵ Besela galalahilä elea Bega gaamugi ami Godeie ado mala säla ialahilä, Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du edefadegi fila Ädiago obëgëi. Dafidi Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obëgëi. ²⁷ Ami besela galalahilä, elea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli gegedomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doga negei gabiola säla i. ²⁸ Eleda segeyo yafie Yesu bëgëla aulo amolibalä ami nelo.

15

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

¹ Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolal-ima säla olelesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla i. ² Amala säla i amo nalahilä, Folole Banabasalea dolö amolibalä didiähalea holöfalä made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasale dolö odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme

fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla ïia fedafiai. Ado amala säi amo nabalahilä, edoolalia edefademalä obeägisa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme besela galasebegi, udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolalia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla ïaha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumolö di-alea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla ïmolö dialeala säi.

⁶ Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷ Gegedolahilä ado säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dili-e, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nïe nafia nabalahilä asigi afädë negemäia Godea dafidifalï diligi ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸ Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode amea udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ïe Eleloi Gesami niligali ï amo gadola iligalige ïmelë. ⁹ Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Ila Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰ Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliage nilile naado amoliage ägümolöi made amo bëgëla aulo

nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. ¹¹ Amala hamomolöi mademelë. Nilia helësësaleada, Dafidilo Geloï Yesuïe ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helësësamelëla Fidaea säi. ¹² Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla i. Säla iaha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³ Elea ado säha maadesebegi Yamesea sähalea, Nedoola dilie, na säsebewe nabuö. ¹⁴ Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi ie namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla imelë. ¹⁵ Säla i amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomalä dëdëla negei dialea.

¹⁶ Dafidilo Geloïa sähalea, Hobeä ne obëgëlahilä na Debidüie mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasimolömelë. ¹⁷ Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloï hogomäia amamolömelë. Fii odoa nie ëi gaula neebe amoli sulubadelaä ne hogomäia amamolömelëla säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloïa amala säila

säla dëdëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

¹⁸ Amoda siibafalï nilia dawadigi. ¹⁹ Na sämolö helësësebe amoda gowe. Udia dolö fii odoaea Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofea made. ²⁰ Ilia yöi made gaumäia nilia ilima beba gomalä dëdëla fisiga

gadelä. Age gowe, molö nulo dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea, muugia heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hi eege muabio. Amoli dädëla fisiga gadelä. ²¹ Mida, si-ibafali Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoaea säla iahamu alig-ilo. Ie ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilomelëla Yamesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dädëla i

²² Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaeage ado afädë negelahilä sähalea, Nili neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebälä Ädiago mosäia memeledelämelëla säi. Amala sälahilä ilia Yudasale, ie ei elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelö. ²³ Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dädëla i.

Abosolo niliage, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dädëla iasisago.

²⁴ Nili neebewegi odoaea dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosäola nefolaleai amo nilia nabi. Ilia amo amala sämalola nilia made säimelë. ²⁵ Amoie nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damele

aeaifalī Banabasale Fololebalä dili nebea fisiga idamolöla helēsēi. ²⁶ Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Geloī Yesu Gelesoīe ēigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibeā amimu ga madela aligilomelē. ²⁷ Nilia amala helēsēi amo gadola Yudasale Sailasalea bebagi ado dēdēi amo gadola adoea säla imäia dili nebea mosalahagomelē. ²⁸ Eleloi Gesamiage niliage yōi afädē dilima neala baalasiloea nilia ado geloi biyidiamu dilia hamomäia säla imolöla helēsēi. Amoda gowe ili.

²⁹ Age gowe, molö nulo dibe amogi wäfalī godegali göa nelegela i muabio.

Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisi-gaha aligiseda, hedabola namolömelē.

Hä amomelē. Hawiola

säla dēdēla i. ³⁰ Hä mofiamalolahilä ili Ädiago digai. Digala besela galalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gegedomalolahilä beba dēdēi amo ilima i. ³¹ Amala iasebegi udia dolö amolia dēdēi amo nidei. Ado hedabi dēdēi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisebe amogi obeägi. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla iahamu nelo. ³³⁻³⁴ Ele Ädiago ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obөгemäia edoolalia aealo alima di-

amiäialahilä, Hawio obëgëmalola säi.* ³⁵ Folole Banabasale Ädiago ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloïie ado mala säla iadigi säla olela digisa nelo.

Folole Banabasale gëgëlahilä hïdo hïdoi

³⁶ Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloïie ado mala säla ia ami edoolali hedabola neebelela fädäla bebea obëgëdila säi. ³⁷ Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihilïgïla afiahala säi. ³⁸ Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela helësëi. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele dïgïla Bäfiliala bahïla obëgëi amogi. ³⁹ Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memelesebegi edoolalia sähalea, Godeïe ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

16

Dimodi e Folole Sailasalebalä asi

¹ Folo e awähamu nelolahilä, Debige Ilisidalage awäla besela galai. Ami bëgëla aulo afädë ëi Dimodi nelo. Ìe emeda Yu fi udia gaso, ìe eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo.

* **15:33-34:** Dawadigi odoa ilia helësësaleada, ado odoa säi damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Amai gaso, Sailasa eda Ädiago ami namolöïla helësëi.]

² Edoolali Ilisidala ami fiage Aigoniama fiage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foleoa Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiie gafodo damulasi. Amala hamoi amoie mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaeadä Dimodiie eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bögëla hamomäia ilima säla iia awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömadi neala gelolasilahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foleoa Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Eleloi Gesamia ilia Esiamadi ado mala säla imolö mosabiola idi gasebegi, ili Filigiamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla besela galalahilä, ili Bidiniamadi awäla besela galamolö helësësebegi, Yesuie Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla besela galai. ⁹ Awäla besela galasolo amo gala, gasigi Foleoa sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemolö duhulu dögëla misialola säha neebe meli. ¹⁰ Foleoa amala sosoäla awäla beasebegi, hä, nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada, Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla imäia neala olei gabula helësëi.

Ilidiaea asigi afädë negei

11 Amalahilä nilia Doloasa digila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese besela galai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi besela galai. 12 Neabolisi amila nagadabodo awäla Filibai besela galai. Gaamu amoda Masedonia segeie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odoa nelo. 13 Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoie yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula helësëlahilä, nili ödägi ami afiai. Ami awäla udiafali odoa gegecola sefolalebe amolibalä ffigilahilä adosa sefolalo. 14 Daiadaila udia afädë ei Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameada fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ei gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla iaha nebegi, Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ie iso asigi doga negelasi. 15 Amala hamosebegi, Ilidiage ie mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helësësa galëda, na mosöa namolö mofiamalola säi. Ea ähadulamu eegesebegi nili ea mosöa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

16 Nili Godema adolo segea ami awäha nebegi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meuasebe amoie, udia dolö nefolalo amolia ie beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ilo nelo. 17 Folola nihiligila awäha nebegi, dolisä amea bögëla maalahilä üala

sähalea, Dolö golidä Gode ilibia edefade neebe amoie hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ilo neala säi. ¹⁸ Dolisä amea segeyo yafiegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogola mugabe fedai amoma sähalea, Yesu Gelesoie eigila sähago. Dolisä go digila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi.

¹⁹ Amala hamosebegi, dolisä amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helësëlahilä, ilia Folole Sailasale gaulahilä, magäia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Iliä Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebea ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äudä gowelea nilile gaamugi wi maalahilä, udia dolö neala nafadelasisebemelë. ²¹ Nilia hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olelesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niliada amo nabala hamomolöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö gegedoi amoliage ele nufülö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo gila digilahilä, ele buudi damuia nufualai. ²³ Iliä gelola nufudala ialalelahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴ Amala säla iasebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö hogoli mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi.

²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasalea Godema adola digi, ie ei gauia adala gë udäla digisebe amo, odoa galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala

säha sebegi, fogoli edefademalä fodolo maalahilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoie idi galo doga negesa maadelahilä, igi efëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahlilä beahamelebe, idi galo sulubadela doga negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësëi. Amala helësëlahilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hi e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafali sähalea, A, di dihimu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasale sebea baluluia awäla, e emo gigisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä ali-e, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo Geloi Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, die mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ie mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloie ado mala säla iaha nelo. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëlası. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahilä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obeägısa nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi

gaui nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amole fisigämäia säla ïmalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nabalahlä, galabaia beaha aligilo amea Foloma säla ïahalea, Na ali fisigämalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Iliä amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gaui mofiai amolima sähalea, Alida Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä musügä fisigäla mosalasi-ole. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahilä ali fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gaui amolia gudi mogelo amolima säla ïasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nabalahlä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebea awäla el-ema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälahilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we digila mosäiamelëla geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö digila awäla Ilidiaea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

17

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelö

¹ Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage besela galala digila awäla giso Desalonaiga besela galai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelö. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada

gafe ohodoagi gegecola mofiai amolibalä ado bebagi säla dödëla negei amo ilima säla äaha nelö. ³ Amala säla äaha nea ea ilima Godeie ado mi ulufadigila awala säla äaha nelö. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleia së naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dödëla negei dialea. Yesuda na walio dilima säla äahago. Amoda Afädë Memelei amomelëla Foloea säi. ⁴ Amala säla äasebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofä säseabela helësëlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeie ei gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gëlahilä, dolö nafade hamolo memalä magaia gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilä udia dolö yafie gegecolasila, ado gelolafali säi amea ili sulubadelaea gaamugi ami nududulä hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolö neebee sigi moholöie ele hogosalea dolö afädë ei Yeisonoie mosöa ami fudulasia awäla hogola digai. ⁶ Awäla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awäla galisolö dolö amoli neebee awälahilä gelolafali sähalea, Dolö sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hä nilile segea besela galai gabumelë. ⁷ Besela galasebegi Yeisonoea ie mosöa fimäia fu i gabio. Ili sulubadelaea beaha aligilo gini elö Yesu neebe amo sähaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebe amea hamolo mala säla negei dibe amoda damusa neamelëla säi. ⁸ Udia dolö sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado säi amo nabalahlä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila

bedäsebegi galisolö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gaui amoliage ili fisigämölöie muni ïmalasebegi, ïmalasebe amo gadola iasebegi ili fisigäi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amoïe gasigi edoolalia Folole Sailasale Belia moholö mosalola säi. Amala säsebegi, ele awäla Belia besela galalahilä, Yu udia dolöie gedolo mosöa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameada Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Iliä Godeïe ado mala nabulö edefademalä obeägïla nabahamu nelo. Nabalahilä, ilia Foloea ado mala säla ï amo dofä walebelela bimölöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dädëla negei amo nidela fädäla beaha aligilo. ¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädë negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädë negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeïe ado mala säla ïaha neala säi amo nabalahlä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolasi. ¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofalï fisiga gai. Sailasale Dimodile made awäla Belia ami nelo. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obëgësebegi, Foloea ilima ado säsisalea, Sailasale Dimodile ne neebee fodolofalï misiäia säla ïmalola säsisebegi ili obëgëi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶ Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfalä godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ie asigigi edefademalä yösa nelö. ¹⁷ Amogi yöla ea gedolo mosöa ami awälahilä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeie ei gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelö. Magaia gaamu dibeä amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelö. ¹⁸ Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolö odoeage Folobalä säla obögë obögësa nelö. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebe goda edo säsebelä säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi amolile godeie mala säla iahaledula säi. Iliä amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage baagoi amoli nowemolö malage säla i amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli gegedola adolo segea ami awälahilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabalö hamesamelë. ²⁰ Ado odoa säi amo hido elöi gabugi, amoie mi helësëdeläla säi. ²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabalöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dili-e, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësësamelë. ²³ Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö

yafie meli. Beahaleamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeo ami gomälä dëdëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dëdëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe neebe sebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiaiege nagadaiaiege Dafidilo Gelo nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufola adida made neebe amo dolöfäea e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelë. Mida gowe. Ea namölöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imölöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gäwila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiaha maadelahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daiala negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Iia e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiage ea ili hamoi. Gode eda nili hido hidola neebea wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi fila digi fologola digisa sebewemelë. Amo gadola diligi ado dëdëlo dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö neebe amea, nilia e goloeage silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godeda amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda

ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelaea asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaiala udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafalä memelela mogemolöie segeyo afädë daii amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelëla dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahlä, dolö odoa nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoaea sähalea, Ado walio säla i amo hobeala bu elö nabulö helësësamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä digila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie ëida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë ëi Damalisi eage, amase, odoaeage elebalä asigi afädë negei.

18

Foloea Golidi nea hamoi

¹ Amala hamosebegi, Folo e Adenesi digila Golidi asi. ² Golidi ami Yu dolö afädë ëi Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale Idali sege digila hädamade misi nelo. Folo e ele sebea asi. ³ Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo.

⁴ Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebela helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeïe ado mala säla ïahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla ïaha nelo. ⁶ Amala säla ïaha nebegi gaso, ilia made nabalahlilä e baagido säla digi gagadela digisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ïe fagulo fëfëla digilahilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäседа, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi.

⁷ Amala sälahilä, amila ili digila Folo e dolö afädë ëi Didiasa Yasadusi amea mosöa asi. ïe mosöda gedolo mosö gägägelafali nelo. Dolö ameada Godeïe ëi gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ëi Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golidi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahlilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla ïahamu namialo.

¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nïe neebe amea afädëa di nufudala sëlasimolö mademelëla säla ï. ¹¹ Amala säla ïasebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeïe ado mala säla ïaha nea gäheo i afädëie, elö amoïe aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo

gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³ Sigi awälahilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ëi gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dili-e, mala dabilia nafade hamoiie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵ Gasoda, adoge ëige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goïeda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahilä nesila digi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadelaea gedolo mosö beaha aligilo ie ëi Sosodenisi nelo amo gaulahilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgëi

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golidi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hili damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebesa besela galai. Besela galalahilä Foloea ele ami digilahilä, hido awäla gedolo mosö neebee ami besela galai. Besela galalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäiamelëla säi.

Ilia Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili nee-bea obëgëmäiala Godea hameseda, amoda ne obëgëmolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebesa digila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua besela galalahilä Sisalia gaamugi besela galai. Besela galalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olelahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä, e awäla Gale-siamadige Filigiamadige holöbö aligila baagila digila awähalea, Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aliligi awäha nelo.

Abolosia Ebesa nea hamosa nelo

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ëi Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebesa misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebagi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloïie idigi aulo mala ema olelei. Ìe iso asigigi sämo sämosa nebegi, ea Yesuie mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelo. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelo. ²⁶ Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla ìaha nelo. Amala säla ìasebe amo nabalahlä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahlä, elea Abolosi ea Godeie idigi aulo mala hedabola helësëmäia mogolafali säla ìaha nelo.

²⁷ Hobeä Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bëgëla aulo amolima beba dëdëla ìasisalea Abolosima obeägïlahilä gauia idogomaloi. Abolosi e ami besela galasebegi, udia dolö Godeie

ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo. ²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebagi ado dädëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memelei amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafali säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

19

Foloea Ebesa nea mala säla iaha nelo

¹ Abolosi e Golidi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digala digila awäla Ebesa besela galai. Besela galala Ebesa ami bögëla aulo odoa gausiai. ² Gausialahilä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Eleloi Gesami niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Eleloi Gesami neala säi goda nilia nabi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea säla obögësalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Foloea säla obögësalea, Yonea ilia nafade hamoi amoie asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dialeala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hi e helësëla säila Foloea säi. ⁵ Foloea amala säi amo nabalahlilä, ili Dafidilo Geloi Yesuie ëigi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Foloea ilima naabo negesisebegi Eleloi Gesami ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelo. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoi nelo.

⁸ Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea

ado mala gelola säla ïahalea, udia dolö nefolalo amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe mala säla ïaha nelo amoda dofä säi gabula helësëmäia säla ïahamu nelo. ⁹ Amala säla ïahamu nebegi dolö odoa nefolalo amolia ilile asigi geloi neada asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelo. Iliä amala hamosebegi, Folea ili amilahilä Yesu bëgëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälo mosö afädë Dilanasaïe nebea ami awälahilä, Folea Yesu mala säla didiäha nelo. ¹⁰ Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelo. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloïie ado mala nabi.

Segebaïe efegelialia hamoi

¹¹ Godea Foloïe naaboea geloi melëlo made hïdo elöi hamosa nelo. ¹² ïe filimo dogelo faguloge bululo faguloge hïle domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damula digi, mugabe doadigila awäla digisa nelo.

¹³ Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesila digisa aligilo nefolalo amoligi odoaea oodo beala Dafidilo Geloi Yesuïe ëi säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Folea ïe mala säla ilo Yesu amoïe ëigi dili nesila digisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöïe gobela ilo busa afädëïe ëi Segebaïe efegelali gifalädalïa amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ilima säla obëgësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahlä dolö amoma mugabe fedai nelo amea ilima nila sadia

alogola ïe geloia ili baagila awäla, ili nufudala ïalalesebegi ïli mosöa amila sësëla dudugümu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoimelëla säi amo nabalahilä, Ebesa nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahilä, Dafidilo Geloï Yesuïe ïi gauia adaha nelo. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahilä, ulufadig-ila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëie beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegeadolada siliba giwi dausini nabülasia bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloïie ado mala daidolahilä, edefademalä gelola bäui.

Ebesa ami nebegi, habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëlasisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahiläda, Olomoge söfë moholö dialeala säi. ²² Amala sälahilä ea ïe ugila negelo Dimodile Elasadasale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalolahilä, e holöbö Esia segea beaha nelo.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömolö holöfalï made, edefade besela galai. ²⁴ Dolö afädë nelo amoïe ïi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiïe odala ïlo mosö gadoi holöfalï afädë afädëla Demediliasaea

silibaea hamolo nelo.* Ea amo hamolo ameada hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea ië hamoi hamolasilo amolige, dolö odoaea hamoi amo gadoi hamolo nefolalo amolige neala gegeдолasilahilä sähalea, Dolöla dilie, nilia hamoi amo hamolo amea muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo amea udia dolö yafie dusugala nidilahilä, ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naaboea hamola nowei amolida, gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neebe ameada, udia dolö amolia nabalahlilä, nilia bidi nimolöie hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiie odala ilo mosöge udia dolöie siigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ië ëi gauia adalo gaso, ië ëi edefade amo neala nagadialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahlilä, ilia edefademalä mihaläla gelola üalalahilä sähalea, Ebesaie Ademisida edefademalä neala gelola sähamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaea üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolalea, Masedonia fii dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeä ami fodolofali sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolö yafie gegedoi dibeä ami hi äudulä hamosebegi, Yesu bögëla

* **19:24:** Ademisida gowe gadoi. Eda wäfalä gode udia gadoi. Udia dolöea nelebo elö elöla göa nelegela, wäfalä gode amogali ilo.

aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoë gamane sigi aligilo odoa Folobalä damelë hamola aligilo nelo amolia Foloma ado säsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeami dofä mosabiola säsi.

³² Ili amala säsisebe amo gaalu, udia dolö gegedoi amolia gelola üalala dodogöla säha difolalo amea, ili asusugahalea odoaea ado elö säsebegida, odoaeada, oböla, ado elö säla aulo dabela digisa dilo. Ili yafieada, mi goweie gedoi gabula made helësei nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilä, udia dolö odoaea helësësaleada, mi e gabula helësei. Amala helësësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelëla sädelä hamoi.

³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolö amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaie Ademisida, edefademalä neamelëla säha nebegimu, aoa äudä gadoi asi.*

³⁵ Gaamu amoë gusigusi nelo amea udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlilä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dili-e, Ademisi edefade neebe amoë odala ilo mosö neebe amoëge, amase, nelebo afädë mudaiala beselala digai dibe amoëge sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëa dawa mateda nowë. ³⁶ Hä, na säi amo gadola afädëa wäfalä säila sämolö uli ameada, dilia nelebo afädë asigi made gäwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudä sigi misi goweleda

* **19:34:** Aoa äudäda molö giai deala molöi gadoi.

odala ilo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalä hamoi hamolo neebe amoliage, ilia afädëbalä gudimolö helësësa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe amea amoie gudimolö segeyo odoa daijala negei dialea. Iliä amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helësësa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi amea Olomo gamane neebe ameada, nilima dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilä, nilibalä gudimolöi gabumelë. Iliä amala hamoseda, nilia walio gegedola üalala säi amoie mi goweie säimelëla sämolöi mademelëla gusigusi amea säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademalai.

20

Folo e Masedoniage Giligige asi

¹ Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Foloea Yesu bëgëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ialahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Foloea ilima asigi gelolo ado yafie säla iia awälahilä, hobeala Giligi segea besela galai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nifulöla didiäha dialeai amea, e Masedonia obëgëmolöla helësëi. ⁴ Dolö ebalä asi amolida gowe ili. Gaamu Belialada Bilusaie malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila

Giausage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigusi Dolofimasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai digila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahilä, afiala ili neebee Doloasa besela galai. Besela galalahilä segeyo gifalädaläia ami nelo.

Doloasa ami Foloea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädalügi nili molö molö gedolahilä Foloea ilibalä didiäha nelo.* E aiyo amogi moholö gabula helësëlahilä, ea säla äaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami malisä afädë amoie ëi Yudigasa e mosö amoie wido holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoi. Foloea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä, baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahilä sähalea, Hame gudusebe-melë. Didigaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalahilä, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nili nilidale ödä duugi filahilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahilä, ödä duugi

* **20:7:** Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, molö mai amoda Yesuie molö maila helësëi.

fiimolö helësëi. Folo e nagadabodo moholöie ea amala daiai. ¹⁴ Afialahilä Asoso ami ea nili gau-sialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihiligila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyo amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyo amogi Samoso awäla besela galai. Amilahilä amo aiyo amogi Miledusa awäla besela galai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö made-lahilä, Foleoa Ebesa baagila moholöla helësëi. Yu udia dolöie molö nulo segeyo ëi Bëdigosi made besela galai amo gaalu, fodolofali Yalusaleme awäla besela galamolöi galëda, amoda moholöla helësëi.*

Foleoa Geleso sosogo Ebesa nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola säi

¹⁷ Miledusa ami nea, Foleoa udia dolö Godea wela ifosi Ebesa nefolalo amolile dolö dafidilo nefolalo amoli e neebee misiäia misialola säsi.* ¹⁸ Ili e neebee maala besela galasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gäwila maala neloa amila dilibalä nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu dolö nefolalo amolia ne nufulö daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihi nagadaiala siaholö digaha nea, Dafidilo Geloïie hamoi hamolasisa nelomelë. ²⁰ Dili ugila negeomolö amogi afädë musügä negela made, na dilima säla iadigi, udia dolö gegedoi dibeaa amige, dilile mosöa amige, säla olelela digi amoda, dilia dawadigi amomelë. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi

* **20:16:** Baagila Asi Segeyo molö nalahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda, Bëdigosi Segeyo besela galalo. * **20:17:** Miledusala Ebesa moholöda mia made, gilomida nabülasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

nea, nilile Dafidilo Geloi Yesuma asigi afädë nege-malola gelola säla i amomelë.

²² Amala hamosa nelo gaso, hä walio Gesamia ne mosöla säse amo gadola, ne Yalusaleme moholö neawe. Ami neëgi, nema edo hamomolödu, na dawa mademelë. ²³ Dawa made gaso, na afädë dawadigida gowemelë. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi, Eleloi Gesamia nema säla iahalea, Galabaia negemolöge së molöge bimolömelëla gelola säla iahamu nelomelë. ²⁴ Amaimo, ne namolö amoda, nema memalä gadoi gabula helësësamelë. Godeie ugila negelasilo Ado Mala Hedabi säla imolöie hamoi Dafidilo Geloi Yesuea nema i amo hamola wagamolö amoda, geloi gabula gelola helësësa neawe. ²⁵ Hä, nabuö. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo gasoda, diligi afädëa hobeala nie mi bu elö made bimolöla helësësamelë. ²⁶ Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fädäla säla iahago. Afädë nafadegi awäседа, asialada nema mademelë. ²⁷ Mida gowe. Godea hamomolö amo afädë musügä negela made, sulubadela na dilima säla iaha maadei amea. ²⁸ Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Eleloi Gesamia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli ie namiäia hile healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola, ili sigi namialo. ²⁹ Ne asibua ilua ügülo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasëla made, nufudala hësömolöla helësësamelë. ³⁰ Dihili diligi

dolö odoaea nowelahilä, ado halowela säla, Yesu bégëla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bégëla misiäia moholömelë. ³¹ Hä, idihë namialo. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siaholö digaha nea, dili hïdo hïdolama säla olelesamu nelo amo helësëmalo.

³² Amaï gabugi Godemage, ïe ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelë. Mala amea dili neala gelolasimolöige, Godeïe udia dolögali hedabi ïmolö dibe amo gadola dilima ïmolöige nea. ³³ Na afädëïe munige faguloge gesami awäla made nelomelë. ³⁴ Nihïle naaboea nihï hamoi hamola, nihïnege, nebalä aligilo amolige, nilï molöge nele-boge dofea negei dilo amoda, dihili dawadigi amomelë. ³⁵ Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebewea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negemolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Geloï Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë ïaseda, dia holöfalï obeägïmolö. Gasoda, dia afädë elögali ïaseda, dia edefademalä obeägïmolömelëla säi amo helësëmolöi dibe amoge oleimelëla Foloea säla wagai. ³⁶ Ea ado amo säha maadelahilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula Godema adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadelaëa edefademalä dïila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoïe mi edefadeda gowe. Ea nïe mi bu elö made bimolömelëla säi amogi. Hä, amalahilä ilia e du dibeami ifola asi.

21

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

¹ Nilia ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafali awäla Gosi besela galai. Amo aiyo amogi Olodesi besela galai. Amilahilä Badala besela galai. ² Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiahalea nilia Saibulusi södölo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelo. Awähamu nea Daia awäla besela galai, du amogi nelegei gaui amo ami negemolöie. ⁴ Daia ami besela galala bégëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädalä ami nelo. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵ Amala säsebegi gaso, nili moholö fu besela galasebegi, hä doadigila afiai. Afiassebegi ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahilä nili sulubadela duhulu bosea ami emo gumu sasagalahilä Godema adoi. ⁶ Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawio-lahilä hili mosöa obëgësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla
ï

⁷ Ödä duugi filahilä Daia digila awähamu nea, Dolemesi besela galai. Besela galalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyo amogi awäla Sisalia besela galai. Besela galalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelo amoie ei Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädalä amoligi

nelo.* ⁹ Ìe idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰ Nilì ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie ëida Agabasa eda Yudiala misi.

¹¹ E nilì neebee ami maala, ea Foloie malibu gii amo nealahilä hile emole naabole neegilahilä, ea sähalea, Eleloi Gesamia sähalea, Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fi odoama ìmolömelëla säsebemelëla säi.

¹² Amala säi amo nabalahlä niliäge, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuai.

¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obëgesalea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebe goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nie emo naabo neegimolö gomu made. Dafidilo Geloï Yesuie ëigi baagomolö diëge amoda dofeala helësësamelëla säi.

¹⁴ Amala säsebegi, ea helësëi neebe amo haila fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloia hamesebe amo gadola hamomäiamelëla säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bëgëla aulo odoa Sisialiala nilibalä gegegdola afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afädë bëgëla aulo siiba nelo amoie ëida Nesono ie mosöa awäla nefolamolöie ilia nilì sigi asi.

¹⁷ Nilì Yalusaleme besela galasebegi ami ne-doolali amolia obeägila gauia idai. ¹⁸ Amo aiyo

* **21:8:** Filibida dolö gifalädalä abosolo ugila negelo namiäia dafidi memelei amoligi nelo. Abosolo 6.1-6 bimalo.

amogi Folola nihiligila Yamese nebea afiai. Afiaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegedoi. ¹⁹ Foloea ilima dili go gabiola sälahilä, udia dolö fii odoa nefolalebea ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala säla äaha maadei. ²⁰ Foloea awai amo ilia nabalahlä Godeie ei gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaeada Ado säla negei amo gelola bögëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelo amolima dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Foloea Yu udia dolö sege elö elöla fii odoa amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fisimola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla äaha neamelëla odoaea säla i gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala säседа, ilia dofä nabolö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliada dia mala afädë bögëla hamomäiaie säla äaha. Nilibaläda Godema afädë hamomolömelëla säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia negelasimalo.* Amala hamoseda, odoaea ado die säi amo nabelo amoliada, nilima wäfalä säla i gabula helësëlahilä, Ado säla negei dibe amo dia bögëla hamolo gabula helësëmolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoa asigi afädë negei neebe amolima, ado sämolö helësëi dilo amo nilia beba dödëla i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea,

* **21:24:** Abosolo 18.18 amoge bimalo.

molö nūlo dibe amogi wāfali godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoī elō elōla sebe amo nufudahalea muugia heale gālo sali amola muabio. Amase, udia dolō fa nimabiola sāla ila sāi.

²⁶ Amalahilā amo aiyo amogi Folea dolō biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilā e Godeie mosōa awāla gobela iloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolō gabugi, afādē afādēlaea amo galada odala imolō gabula sāla i.

Yu dolō amolia Folo gauī

²⁷ Mala amoie segeyo gifalādaliā dilo awāha maademolō ga made dibegi, Yu dolō odoa Esia segeala mofiai amolia Folo Godeie mosōa neebe amo meli. Bealahilā udia dolō nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamāia neala habobalasilahilā Folo gauī. ²⁸ Gaulahilā ilia gelola uuala sāhalea, Isilale dolōla dili-e, nili ugila negemolō mofiamo. Dolō gowea sege dibe sulubadelagi udia dolō nefolalebe sulubadelama sāla olelesalea, Isilale udia dolōge, Ado sāla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalāmelēla sāla olelelomele. Amomu made, ea Giligi dolō odoa nefolalebe amoligi Godeie mosōa sigi maalahilā mosō Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola sāi. ²⁹ Amala sāi amoda dafidi ilia Ebese fii ei Dolofimasa e Folobalā gaamugi neebe amo bealahilā, Folea e Godeie mosōa sigi nogila digai gabula helēsēlahilā amala sāi.

Ami dolō amolia Folo e sigi asi

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegedola ilia Folo gaulahilä, Godeie mosöa amila dusugala gaula awähalea Godeie mosö idi galo sulubadela fodolofalä gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nifulö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadelaed edefademalä fudugila nudusaleamelëla säi amo nabi. ³² Amo nabalahilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahilä, udia dolö gegedoi neebee ami ili fodolofalä baluluia afiai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebee awälahilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi ëfë äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obëgësalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bëgëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoie mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Folea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabeledulela säi. Amala sälebe busa amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanabalä nudulahilä ie nudulo dolö dausini biyidia sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Folea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeie gaamu Dasasa dibe amoda nie segemelë. Nie gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Folea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Folea Hibulu adoea sähalea,

22

¹ Naado nedoola dili-e, dilia na asiala hamoila säsebegeoie, asiala made hamoila dilima fädäla säla iahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo.

Sau sagala nefolalebegi Folea sähalea, ³ Ne fida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema nilile naua mäuie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bögëla aulo nefolalo amoli

na neala sēlasisa nelo, ili baagomāia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomelē. ⁵ Gobela ilo Busa Edefade neebe ameage galisolö dolö nefolalebe sulubadelaeege, ilia na dofä säsebewe dilima säla ilo amo. Ili ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dēdēla, na gaula mosāia iāsisio. Iāsisebegi Idi bēgēla aulo ami nefolalo amoli gaulahilä sē imāia Yalusaleme sigi obēgēmolöie nea asimelē. ⁶ Ne Damasaga suāgila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaiala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wāla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagaia digala negei dibegi afādēa nema sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sēlasisala säse nabi. ⁸ Amo nabalahlä na, Dafidilo, dida nowēla säla obēgēi. Amala säla obēgēlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sēlasilo amomelēla säσιο. ⁹ Dolö nebalä afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afādēa nema ado säi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sähalea, Di nowela Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiai amoda afādē ami neebe amea dima säla iaha maademolömelēla säσιο. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolö ulisebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awāla Damasaga besela galai.

¹² Dolö afādē ei Ananiasa e Damasaga ami nelo. Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaada, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelo.

¹³ E maala ne nebea ga madefali nea, ea nema

sähalea, Nedoo Solo-o, die si hedabi bu bimalola säσιο. Amala säi amole nie si bu hedabolahilä bimolöi gabugi e meli. ¹⁴ Amasebegi ea sähalea, Nilile mäüie Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helësëmäiage, ie hamoi hamolasilo asigi mogoifali neebe amo dia siia bimäiage, hi ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵ Dia meli amoge nabi amoge udia dolö sulubadelama säla imolöie e neala olelo di namolömelë. ¹⁶ Di memalä beaha samolöda edoie. Hä nowelahilä ödägi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hëla fisi-malola säsiola Foloea säi.

Foloea fii elöma ado mala sämäia Godea fisiga gai

¹⁷ Foloea säla iahamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obëgëlahilä Godeie mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloie e misi nelo gabio. Ea nema sähalea, Dia nie säsise amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabulö ameada, hä fodolofali, Yalusaleme digila di aabela mosalola säσιο. ¹⁹ Amala säsebegi, na säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala ialalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë. ²⁰ Die olelo Sidibeniië heale digasolo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomolöge dofeala helësëlahilä e baagomäia nufidelo amolile fagulo daia salugalo gii amoda na beaha nelomelëla säi. ²¹ Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëla säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëla säi

22 Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö fii elöma moholömelëla säse amo nabalahlilä, ilia gelola üalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nu-fuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. 23 Iliä üalala didigala sähamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia gala digi, gulu dao gasala sadia adala digisa nebegi, 24 ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Iliä ema ado gelola säse goie mi säla imäia ami mosö mumusogi digala e fëgämalola säi. 25 Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie mala säla negei ameadada dolö amo fëgämolöda mogo-lalela nabi. 26 Amala säi amo nabalahlilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebe awäla ema säla ilahlilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolöla säi. 27 Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebea awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgësalea, Äla säi. 28 Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëla säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. 29 Amalebe e fëgämolö nefolalo amoli fodolofali badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuie Galisölöma ado säi

30 Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula

fädäla bimolöie, e fisigälahilä gobela ilo busa amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gegedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebea ami ifosi.

23

¹ Foloea Galisolö dolö amolima siila nea sähalea, Nedoola dili-e, ne Godeie siigi nawesa neda nie iso asigia dofealahilä hahamola misi amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, İe nafigi nufuöla säi.

³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hëi amo gadoi nebego, Godea di nufulömelë.* Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabolö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi.

⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeie gobela ilo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalela nabi.

⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obëgësalea, Nie nedoola dili-e, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amoie beaha aligilo neebe amo dilia e gagademabiola bebegi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä

Foloea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisolö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dili-e, neda Felesi sosogo neawe. Nie naadoge Felesi sosogo

* **23:3:** Mosö alalo gai beni faleia hëila säi amoie mida gomälä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimäialahilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweëda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaia fiige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaia fia ema ado säla ile dula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi.

¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Gelo Folo neebee maalahilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nïe neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daii

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiaha dilo. Ili migalia digila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nufulöla daialo amolida nabülasi biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ilo busa amolige dolö dafidilo amolige neebee awälahilä

ilia sähalea, Nilia migalia diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebea ado fisiga gahaleada, Folo dili neebee sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogomolöiela sämalö. Amala hamoseda, e dili mia, aso, made besela galala neëgi, nilia e nufulöie daiia neamelëla säla i. ¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalahlä, e ami dolöie mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla i. ¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahlä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebee sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebee sigi awälahilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweada ado afädë dima sämolö galea, di sebee sigi mosöla säla imelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomalä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabulöie, dia Folo e Galisolö neebee aiyo sigi digamalamäiala sämolöla säsio. ²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülasi biyidia baagi, ilia e nufulö musügä beaha nea. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiiala beaha neamelëla säla i. ²² Amala säla ibe beaha aligilo busa amea malö malisä amoma

gelola sähalea, Dia nema säla i amo afädëma säla imabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi neebee, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiëla welahilä elema sähalea, Sisalia moholöie ami dolö hädali äudäge, sugua hosidaia fila aulo dolö nabülasi gifalädaliage, amase, gögë gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daiamalo. ²⁴ Amase, Foloie sugua hosige dilia daialahilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi neebee sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dädëla iahalea gomalä säla dädëla i.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dädëla iasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahlilä, ami dolö amola e neebee maala na e damula awäla sigi obëgëimelë. ²⁸ Iliä ema gudimolö ado säsebe amoie mi nabulöilahilä, na ilile Galisolö neebee e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei amoïemu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia negemolöige, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daiahaleamelëla afädëa nema säla iasebegida, di neebee e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweïemelëla dima säla imolö mosalahagomelëla

säla dödëla i. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamugi besela galai. ³² Amo aiyo amogi ami dolö sugua hosidaia fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoa amolida hilile mosöa obögëi. ³³ Ami dolö sugua hosidaia fila afiai amoli awäla Sisalia besela galalahilä, gamane sigi aligilo amoma beba dödëi amo neala iala, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na die gudi nabolömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

24

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

¹ Segeyo bia nelolahilä gobela ilo Busa Edefade Ananiasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoie mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeadana nafade gomu hamoimelëla säla i. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoie ado säla iahalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebea dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöie, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisi-e, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä nesegea aligilömelë. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia

nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia.
⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gab-
 ula beagolesamelë. Eada Yu dolö sege dibe su-
 lubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasi-
 lahilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefe-
 laläbe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶⁻⁷ Amase,
 ea Godeie mosö Godeie siigi nigime baalasilage
 hamoi. Amalebegida nilia gauimelë.* ⁸ Amaimo,
 dihï mi fädäla hogomolöie dolö goma nabaseda,
 nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebela
 helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yu il-
 iage Dedulusiie ado ugila negela ado säi amoda
 dofämelëla säla i.

Folea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Folea ado sämäia
 ië naaboeamu oodo bibila säsebegi, ea obëgëla
 sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweie
 gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nïe asigiada ilia
 ado säi amoie dima obëgëla sämolöda hedabi galea.
¹¹ Amaimo, na Godeie ëi gauia adala Godema ado-
 molö Yalusaleme fedaia amila segeyo walioda gi-
 wimelë. Amoda dihï dawadigimolöi. ¹² Amaimo,
 ilia na Godeie mosöa nea afädëbalä didiäha neebe
 made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu
 dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila
 hamoseda made melimelë. ¹³ Amaimo, na nafade
 hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi

* **24:6-7:** Dolö dawadigi odo amolia helësësaleada, ado odoage
 damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Nilia nilile Ado
 säla negei amoie ema gudideläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa
 Ilisiasa maala, nili bobala didigilahilä, ea nilia gaula nelo amo
 sigi awäsio. ⁸ Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di neebee
 misialola säi.]

amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio. ¹⁴ Ado dofä dima säla ïahawe, amoda gomalä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bögësaleada, nilile mäuie Gode ëi gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeie bea sälo amolia ado säla dödëla negei amoge dofä gabula helësësamelë. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö gowe iliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeie siigige udia dolöie siigige nïe iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obögësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni ïmolöiege, amase, Godegali odala ïmolöiege obögëi. ¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, Godeie mosöa odala ïmolöie awäla nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebee hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowe ilia ne Galisolö dolö neebee nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla ïmäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda, dilia walio gudisagomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hed-abola dawadigi nelö ameada gudi nabi amo wagalahlä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisi-

asa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hi helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebe amolia e ugila negemolö misiäiage fu ïmalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hile udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foleoa Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla ïasebegi, Feligisia nabaha nelo. ²⁵ Nabelebe Foleoa mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daijala negei amo maasebe amoiege säla ïaha nelo. Säla ïaha nebegi, Feligisi e bedälahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelëla säi. ²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiämolöie wesamu nelo amoda muni ïmäiala helësëlahilä amai. ²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägimäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

25

Folea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebea gudimolö moholömelëla säi

¹ Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi besela galala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia dīgila Yalusaleme fedai. ² Yalusaleme fedala nebegi gobela ilo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ëi sälo nefolalo amolige e neebea awälahilä, Folea nafade gomalä hamoimelëla säla i. Säla

ialahilä ilia ema gelolafali sähalea, ³ Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nufulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obëgësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfali nelolahilä ami obëgëmolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ëi sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamalola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülasi gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amalela digila nea, ea nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foloea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, Godeie mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebe amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä, Foloma säla obëgëla nabahalea, Iliä säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi. ¹⁰ Amasebegi Foloea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihä dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai

walio dolö gowe ilia na nafade hamoila säsebegö, amo dofä made galëda, afädëa ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu nïe gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälähilä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaea nabuäiala säi ameadä dida Sisama moholömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloie nabi

¹³ Segeyo odoa baagilahilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabisola säla olemolö misi.* ¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelö. Segeyo amo gala Fesidusia Foloie ado amoie ginima säla i. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelö amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelö amogida, Yu ilile gobela ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoie sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla iälähilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säsio. ¹⁶ Amasebegi na ilima säla obëgësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu iähalea ilia ema säse amoie säla obëgëmäia fu ilomelëla säi. ¹⁷ Amalebe ilia wi maala gege-dosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefalï hamoi

* **25:13:** Gini Agilibada Heledo, Yamese nufidelo amoie malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

gabula sāmabelela helēsēi gaso, maade gabu. ¹⁹ Iliā ado gēgēla sāha nelo amoda ilile Gode bēgēlo mala amole, Yesu baagola Foloea e noweimelēla sālo amolegi gēgēi. ²⁰ Na ado goīe mi fādāla bimolō amo asusugasebegi, na ema nabahalea, Ado goīe gudi mogemolōie Yalusaleme moholō helēsēsebelela nabi. ²¹ Amalebe Foloea, beaha aligilo giniamu nīe gudi mogemāia galabaia namolōla sāsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa neebee fisiga gamolōlahilā gaso, aso, galabaia namialaimelēla Fesidusia sāi. ²² Amala sāsebegi, Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolō goea ado sāse amo nihī nabalōila helēsēsebemelēla sāi. Amala sālebe, ea sāla obēgēsalea, aiyo dia iē ado nabalōmelēla sāi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolahilā maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoīe dolō dafidilo nefolalo amolali gamane gegedolo mosōa ami digai. Digalahilā, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi iliā e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agiliba-o, dolō gegedoi sulubadela dili-e, dolō dilia beasebe egoeda Yu udia dolō sulubadelaēa, Yalusaleme amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolōi madela ūalala sāha aligilomelē. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoīe e baagomāia nufulōda mi afādē made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia iē gudi mogemāiala sāsebegi, na ado afādē negesaleada, e fisiga gamolōla sāi. ²⁶ Ea hamoi amoīe dafidiloma beba dēdēmolōie afādē fādāla made beagolesebegi, Gini Agiliba-o, dīe siigi e sigi misialaimelē, amase dilile siigige. Mida, niliā ema sāi amoīe mi fādāla hogolahilā, ea hamoi amoīe mi bebegi dēdēla

negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë.
²⁷ Afädë galabaia neebe amea nafade gomalä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

26

Folea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

¹ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sämolö amo sämalola säi. Amala säsebegi, Folea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agiliba-o, Yu dolöea nema dia nafade hamoila säi amo sulubadeläida walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägësamelë. ³ Obeägësamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoie mala sulubadelage, amase, nilia elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebego. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebelä helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaea dawadigisa maadei nea. Mi gäwia amila nihï segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵ Iliä ne malësägila dawadigi ameada ilia sämolö helësësedä, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sämolöi gabu. Nilile Gode bëgëlo mala amoie sosogo odoa dialea gaso, Felesi sosogoie mala elö elöla yafie hamolo ameada sosogo odoa sulubadela baagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebeweie ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöie nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülahilä, esoage gasigige Godeie ei gauia adala ema ado

sāhamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo gini-e, na asigia sisilāfūsa neebeweēda Yu dolō ilia dia nafade hamoila sāha neamelē. ⁸ Godea udia dolō baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulila helēsēsa nefolalebegoda edoie.

⁹ Nasalese fii Yesuie ēi neala nafademolōie, na hamoi edefade hamomolōila helēsēsa nelomelē. ¹⁰ Amala helēsēlahilā, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi iasebegi, udia dolō yafie Godea hile nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilā, ilia udia dolō amoli baagomāia nufualola sāsegige na ūlomelē. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosō nefolalebe amo sulubadelagi awālahilā, ilia Gode gagademāiaie na ili neala sēlasisa nelo. Na ilima edefademalā mihalāla fii elō elōlaie gaamu dibeā amige awālahilā, ili neala sēlasisa nelomelē.

¹² Na amo gadola hamomāia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi iāla, bebage dēdēla iasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³ Beaha aligilo gini-e, ne idiafa awāla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalā afiai amola nili neebea ami eso si gadoi made, yo edefade hīdo elōi mudaiala sāsālosebe meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afādēa nema Hibulu adoea sāhalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sēlasisa. I āgēgi emoea nufidelo wāla nufidelo goeada di dihīmu yōlasisebegola sāsio. ¹⁵ Amala sālebe na naba obēgēsalea, Dafidilo, dida nowēla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia sāla obēgēsalea, Neda Yesu, dia neala sēlasilo amomelē. ¹⁶ Di nowela emoea emesala namiē. Di hamoi hamolasilo namiāiage, dia walio ne neebe meli amoge, hobeā ne bimolō amoge udia dolōma sāla

imäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷ Hobeä ne bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸ Ilile si fisigälasimolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibeä amige, amase, Saidaniie geloi hawa amila Godeä sigi neebeä ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Iliä amala hamoseda, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godeä hile nafolaimadi namiäia fu imolömelëla säσιο.

¹⁹ Amalebe, Gini Agiliba-o, selesäia mosöala olesaleä ado säi amoda na fisila made nelo. ²⁰ Dafidida Damasaga nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibeä nefolalebe amolimage säla iahaleä, Dili asigi besulahilä Godemadi neä, dili dofä asigi besui amo gadola mala hedabi olela hamosa namialola säla ialahilä, hobealada fii odoä ilimage amala säla iaha aligilomelë. ²¹ Amala säla iaha aligilo amoie, Yu dolö nefolalo amolia ne Godeie mosöä nebegi gaulahilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²² Amaimo, Godeä ne ugila negesebegida, na memasamage, ei sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba beä sälolea, Moseseleä nelebo gausiala digamolömelëla ado säla negei amomu sähamelë. ²³ Iliä gomalä säla negei. Afädë Memelei amoda së molö dialea. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hi nowese amea eä Godeie yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoä amolimage

säla ïmolöla bea säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemäiaë säi

²⁴ Foloea amala säha nebegi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebego. Die dawadigilo edefade goeada dihidi gagaosebegola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusi-e, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. ²⁶ Gini Agilibaeada na ado säi amoie dawadigisa neamelë. Nada musüga negela made säla iaha maademolöi neawe. Na helësésaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësésamelë. Mida, amo hamoi amoda musüga nea hamoi made ameadä amala helësësa. ²⁷ Gini Agiliba-o, diada bea säloie ado amoda dofäla helësésale. Na helësésaleada, diada dofäla helësésala helësésamelëla säi. ²⁸ Amasebegi Agilibaea Foloma säla obëgësalea, Ne Geleso sosogo namolöie fu oboba gogi aligilasimäia helësësebelä säi. ²⁹ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoie na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihine gadoi namiäiaie Godema adosamelë. Nihine gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäiala helësésamelëla säi.

³⁰ Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹ Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoie nufulöge, galabaia negemolöge maade gabula säi. ³² Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö

goeada Sisaea ië gudi nabuäiala made säi galebeda,
dia fisiga gamalalabiola säi.

27

*Ilia Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga
gai*

¹ Ilia nili ödä du edefadegi Olomo moholö di-
aleala ado afädë negesebegi, ilia Fologe dolö gal-
abaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi
gausi. Sigi aligilo amoie ëida Yuliasa. Eada ami
dolö hädali afädë sigi aligilo nelö. Eda beaha
aligilo Gini Sisaie Ami Dolö amoligi nelö. ² Nili ödä
du edefade Adalamidiamala misi dilo amogi fila
afiai. Ödä du amoda Esia segeie gaamu agesumadi
besela galala digila moholö dilo. Desalonaigala
Masedonia fii dolö afädë ei Alisadagusage nilibalä
afiai. ³ Afiala amo aiyo amogi Saidono besela
galai. Besela galalahilä Yuliasaea Foloma hed-
abola helësëlasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe
amolia nelebo di gumusui dibe amo gadoi imäia,
ili neebea moholöi galeala säla i. ⁴ Amalahilä
sege amo digila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso
digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö
iliawasebegi, fo hagula Saibusimadi dewagila
afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Sil-
isiale Bäfiliale agesumadi awälahilä Ilisiaie gaamu
Maila besela galai. ⁶ Besela galahamelebe, ami
dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi
Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi.
⁷ Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi
gebela awäla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo
amea nili moholö helësëido amogi moholöi made

gabugida oböla fo hagula ödä södölo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸ Nili baagi sêla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi besela galai. Sege amoda Ödä Du Musügä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nülo Segeyo* amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagolea ödä duugi aulo made negei. Amo helësêla Foloea ilima sähalea, ¹⁰ Dolö dili-e, wilahilä moholö amoda dofea made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nili odoage baagomolö gabumelëla säi. ¹¹ Amala säi gaso, ami sigi aligilo amea ödä du gaulolea ödä du eedolea helësêse amo gadola hamodeläla helësêla Foloea säsebe amo gadola made hamodeläla helësêi. ¹² I bäu gise gaalu, gögï mulo segeyo besela galasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofea made gabula helësêlahilä, dolö yafie ilia Finigisi moholö amoïe ado afädë negei. Iliä nili Finigisi besela galamolö walebelela bimolö moholöila helësêi. Gögï mulo segeyo besela galasebegi ami negesimu diamolöla helësêi. Finigisi amoda Gilidi södöloïe ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoïe fefeädimadilage dafädimadilage melëlo.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

* **27:9:** Molö Made Nülo Segeyola säi amoda nafade hëmolöïe odala ilo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësêi.

13 Fo eso digasido amoie fefeädimadila holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësëi amo gadola ga moholö dialeala helësëi. Amala helësëlahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeie ödä agesuamadi afiai.* 14 Aso, afiaha dibegi heleia made fo geloi edefademaläde Gilidi södölomadila misi. Fo amoie ëida Ulagulo fo.* 15 Amalahilä du amo foëa gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obëgedelä hamoi gasoda, obëgemolöi made meli. Amasebegi hä foëa du gaula mosäia fisigisi. 16 Fisigisila awäla södölo holöfalä, ëida Gaudaea fo holöfalä hagusebegi, niliada häualafalä du edefade mia du holöfalä begela negei amo dusugala gaula misi. 17 Dusugala gaula maala du holöfalä amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ëfë fisiga idogolahilä amo bäimäia fëdöla begela negei. Ilida du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi amogi aligisiloea bedähalea ie balai amo haila negesebegi foëamu gaula asi. 18 Fole ödä bubolele dagabola maase amolea niläda edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyo amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. 19 Amalahilä awäla segeyo naabo osodagi, ödä duugi negelo nelegei odoä, ëfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. 20 Segeyo yafiegi niliada eso,

* **27:13:** Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomalä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du made mosäia begela ödägi nea salelo. * **27:14:** Ulagulo foda eso fedasido amoie fefeädimadila mulo, mugi fo gadoi.

gasumilile made beala, fo edefademalä maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësësalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësëi.

²¹ Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dili-e, dilia nie ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasila hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisilabio. ²² Amaimo, walio na dilima gomälä sähawe. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoïe ne neawe. Nada ïe ëi gauia adaha aligilo. Gode amoïe selesaia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaïe siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea dïe naabogi gausila ïmelëla säsio. ²⁵ Ameada, dolö dili-e, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësësamelë. ²⁶ Gaso, foea nili gaula awäla södülo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foea gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësëi. ²⁸ Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöïe ëfë sedade amoïe bidigi yöi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei

amo mida nabūlasi biyidia gadoi meli.* Amala bealahilä holöfalī aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabūlasi ohodoa gadoi meli.* ²⁹ Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedālahilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoie gobegi begela sadia idogoi.* Amalahilä ilia sege yola eso neēmāia Godema adosa nelo. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du digila äudulālahilä du holöfalī fisiga idogola wāfalī sähaleada, Nelebo yöi igi aeanea hamoi odo duie busamadila fisiga idogosamelēla säi. ³¹ Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelēla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfalī begei amo damula sali. ³³ Haea gämölö hä ga madese amo gaalu, Foloea dolö amoli molö muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelē. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädē made besela digimolömelēla säi. ³⁵ Amala sälahilä Foloea beledi afädē nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesegealahilä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabūlasi gifalädaliaie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamāia eladi

* **27:28:** Mida nabūlasi biyidia amoda hēsä gidālası gadoi.

* **27:28:** Mida nabūlasi ohodoa amoda hēsä gödölasi gadoi.

* **27:29:** Abosolo 27.13 amogi gasumilī nufi amo bimalo.

gadoi ëi widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua besela galaia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahilä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësëi. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigälahilä foya ödä du gaula mosäia ilia duie busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahilä, ili ödä agesu dibeami besela gamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësëi. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iahalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴ Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

28

Folo e Malada södölogi nelo

¹ Nili agesua hedabola besela galalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoïe ëi Maladamelëla säla ï. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nili hedabola helësëla hïdo elöla ugila negei. Sege digahalea gögïsebegi, ilia nulo gobelahilä nili sulubadelama hëgi haumolö mofiamalola säi. ³ Folea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgïsebegi doadigila fedala, Foloïe naabogi mihila begedig-ila gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloïe naabogi nubaea mihila begedig-ila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Folea nuba amo folalela nulogi hadia galahilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësësalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësëlahilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësësalea, eda gode afädë gabula helësëi.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoïe dafidilo ëi Bubuliasaïe sege dilo. Dolö amea nili ea mosöa fimäia fu ïasebegi segeyo ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaïe eedo domalo hëgïge gaisa sëge oloi dibegi, Folea e dibea ami awäla Godema adoi. Godema adolahilä

ea ïe naabo negesebegi oloi dilo amo wahi-lasi. ⁹ Amala hamosebegi, södölogi ami oloi difo-lalo amoli Folo neebee mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilïma obeägïla ilia hedabolafalï hamoi. Amala hamolahilä hobeala nilï ödä duugi äudulä hamose-begida ilia nelebo nilï gumusui dibe amo gadoi ï.

Folo awäla Olomo besela galai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nilï ödä du afädë Alegisädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli besela galasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoïe busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo iia hamola baala negei dilo.* ¹² Afiala nilï Sila-gusa besela galalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma besela galai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoïe fefeädimadila maasebegi, nilï afiala gasila didi-gadigila awälahilä amo aiyo amogi awäla Budeoli besela galai. ¹⁴ Besela galalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilïma segeyo gifalädalïa namolömelëla säi. Ami nelolahilä nilï Olomo moholö afiai. ¹⁵ Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nilï maahala säi amo nabalahlä, ilia nilï idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magaia gaamugi gausialahlä, odoada hele filo mosö ohodoa neebee ami gausiai. Foloea ili maasebe amo beala Godema nesegelehlä, ïe iso asigi delësi.

* **28:11:** Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfalï gode Susa amoïe dolö malö äudäïela säi.

¹⁶ Nili Olomo besela galasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

Foloea Olomo nea Yesuie mala säla i

¹⁷ Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gegedosebegi Foloea ilima sähalea, Nedoola dili-e, nili fii amolimage, nilile mäuie mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Iliä gudilahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigämolöla helësëi. ¹⁹ Amala helësësebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nie gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helësëla made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoie igi efë gowea ne begela negei neawela säi.*

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoie beba nilima made dädëla iäsi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësëi amo nilia nabolöila helësësebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo neebee mosöa ami mofiala gegedoi. Gegedosebegi Foloea yosefali nowela Godea Beaha Maadela Sigi

* **28:20:** Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo.

Neebe amoïe ado säla ïahalea mi awala ïaha nebegimu së gai. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeïe bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla ïahalea Yesuïe säi amo dofä gabula helësëmäia säla ïahamu nelo.

²⁴ Amala säla ïasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësëi. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësëi. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Eleloi Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea,

Udia dolö amoli neebee awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë. ²⁷ Amoïe mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola

Aisaeaea säi.

Aisaea 6.9,10

²⁸⁻²⁹ Amai ameada gowe helësëmalo. Godeïe damula moholö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësëmalo. Ili nabulömelëla Foloea säla wagai.*

³⁰ Foloea mosö e adi amoïe bidi ïalahilä ami gäheo i äudä nelo. Ami nea udia dolö sulubadela e neebee mofusebe amoli obeägila gauia idala

* **28:28-29:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado odoage amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

nelo. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïege säla äala, amase, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïe malage säla olelesa nelo. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

Edolo Bible
Ruth and the New Testament in the Edolo Language of
Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long
Niugini

copyright © 2010-2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2024 from source files dated 26 Apr 2024

688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b